

Gemeenteraad	2
1. <i>Opening en mededelingen</i>	2
2. <i>Vaststellen agenda</i>	3
3. <i>Benoemingen</i>	3
Installatie van Jurrie Huisman als raadslid voor SP.....	3
Installatie van Ido Venhuizen als raadslid (tot 4 september 2023) voor D66.....	3
4. <i>Initiatiefvoorstellen</i>	4
Initiatiefvoorstel Waterpret in alle seizoenen.....	4
5. <i>Conformstukken</i>	8
a. Technische actualisatie uitvoeringsprogramma Binnenstad.....	8
b. Uitvoerings- en voorbereidingskrediet voormalige Arriva-locatie.....	8
c. Uitvoeringskrediet verplaatsing exploitatie 't Pannekoekschip.....	8
d. Voorbereidingskrediet bij Van Houten.....	8
e. Voorbereidingskrediet herinrichting Kwinkenplein, Kreupelstraat, Sint Walburgstraat en Kattenhage.....	9
f. Aankoop Hoogeweg 9a t.b.v. VSO Portalis.....	9
g. Statutenwijziging Stichting Openbaar Onderwijs Groningen 2023.....	9
h. Besluit op bezwaar Wet voorkeursrecht gemeenten Esserberg.....	9
i. Wijziging van de re-integratieverordening participatiewet 2020.....	10
j. Uitvoeringskrediet Fietspad spoorlijn Groningen-Sauwerd.....	10
k. Raadsvoorstel onder nummer 122486-2023.....	10
l. Invoering Maatschappelijke parkeervergunning.....	10
6. <i>Besprekstukken</i>	10
7. <i>Moties vreemd aan de orde van de dag</i>	10
Moties n.a.v. collegebrief Parkeren in de openbare ruimte.....	10
M01: Nu Wij Niet Meer Praten.....	10
M05: Verlaag kosten van bedrijvenvergunningen voor MKB.....	10
M06: Participatie, Parkeren in de buurt en Zorg.....	10
M10: Opbrengsten betaald parkeren.....	10
Moties n.a.v. collegebrief Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling 2023-2026.....	30
M02: Pak regie op de Wet Betaalbare huur.....	30
M03: Oprichten vereveningsfonds sociale woningbouw.....	30
M07: Omzettingsvergunningen.....	30
Motie n.a.v. collegebrief Mogelijkheden zondagochtendopening bakkers.....	43
M04: Stop het broodjesverkoopverbod.....	43
Moties n.a.v. collegebrief Evaluatie deelscooters 2022.....	46
M08: Hybride parkeren deelscooters.....	46
M11: (Naar) een gemeentelijk deelvoertuigenbedrijf.....	46
Motie n.a.v. collegebrief Toekomst sportcentrum en recreatiegebied Kardinges.....	53
M09: Een ijsbaan voor en door de regio.....	53
8. <i>Afscheid van SP raadslid Jimmy Dijk</i>	58
9. <i>Sluiting</i>	66

Voorzitter: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), H. Sietsma (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), R. Gierkink (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Pestman (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. van Veen (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), I. Venhuizen (D66), W. Pechler (PvdD), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij 100%), Y. Menger (Stadspartij 100%), M. Sloot (Stadspartij 100%), J. Dijk (SP), D. Brandenburg (SP), F. Mertens (SP), H. de Waard (SP), J. Huisman (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), M. Goodijk (Student&Stad), K. de Groot (Student&Stad), D. Swets (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Gemeenteraad

1. Opening en mededelingen

00:18:39

Voorzitter: Dames en heren, het is half vijf. Ik open de raadsvergadering. Ik heet u allen van harte welkom. Hoe u deze raad ook mag volgen, thuis, hier, of op de publieke tribune. In het bijzonder heten wij natuurlijk Femke Folkerts van harte welkom. Daar is ze weer! Fijn dat je er weer bent na je zwangerschapsverlof. Alles gaat goed, perfect. Om een of andere hele vage reden is Sten Wennink afwezig met bericht. Wij zijn natuurlijk in gedachten bij hem en Joeko, en wij feliciteren hen vanaf deze plaats met hun huwelijk dat ook morgen nog wordt gevierd. Een fantastisch bericht natuurlijk. Els van der Weele en Hans Moerkerk zijn helaas niet aanwezig. Verder lijkt alles compleet te zijn.

00:19:53

Voorzitter: Dan kregen wij een droevig bericht dat Peter Dans, oud-raadslid voor D66, is overleden. Hij was raadslid voor D66 in Haren van 1978 tot 1986. In 1978 ging D66 als zelfstandige partij meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen en daar ging Peter Dans deel uitmaken van een - het staat in mijn annotatie, dus is het waar - een gevreesde driemansfractie vanuit de oppositie. Peter Dans was een innemende man die gek was op cijfers, dat ook degelijk ging uitzoeken. Hij ging zich grondig voorbereiden en daardoor wist hij waarover hij sprak. Een man van feiten en argumenten. De begroting met de onderliggende stukken waren voor hem juist de uitdaging. Het doorgronden van de details voor het opstellen van concrete voorstellen met een degelijke dekking. Ik zeg het er even bij voor de raadsleden. Het kan dus wel, wilde ik maar aangeven.

00:21:12

Voorzitter: De fractie kwam regelmatig op zaterdagen bij elkaar op het kantoor van Peter om de hele dag samen de begroting door te akkeren. Er is hard gewerkt door hem en zijn medefractiegenoten met als resultaat, en daar heb je het gevreesde, dat de wethouder van

financiën wel wat te vrezen had. Peter voelde zich verantwoordelijk voor alle zaken die samenhangen met zijn mooie rol als volksvertegenwoordiger. Hij vond het ook heel belangrijk om steeds tussendoor verantwoording af te leggen aan de kiezers. Dat deed hij in de vorm van een huis-aan-huis folder. Een goed leermeester voor beginnende fractieleden, en die lessen werkten nog lange tijd door in de fractie, destijds in Haren. We gedenken Peter Dans. Een moment van stilte. We wensen zijn dierbaren sterkte met het verlies. Ik verzoek de leden te gaan staan.

00:22:15

Voorzitter: [onderbreking 00:22:15 - 00:23:03]

2. Vaststellen agenda

00:23:03

Voorzitter: Dan zijn we bij het vaststellen van de agenda. Daar kwamen geen wijzigingen op in het Presidium. Kunnen we de agenda zo vaststellen? Dan is die bij deze zo vastgesteld.

3. Benoemingen

- *Installatie van Jurrie Huisman als raadslid voor SP*
- *Installatie van Ido Venhuizen als raadslid (tot 4 september 2023) voor D66*

Voorzitter: Dan zijn wij bij de installatie en benoemingen. Ik geef het woord aan de voorzitter van de Commissie voor onderzoek geloofsbrieven, dat is de heer Ram.

00:23:28

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. De commissie uit de gemeenteraad van Groningen heeft de benodigde stukken ontvangen van de heer Jurrie Huisman, wonende te Groningen, en de heer Ido Venhuizen, wonende te Groningen. Jurrie Huisman is benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen en heeft deze benoeming aanvaard. Ido Venhuizen is tot 4 september 2023 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen en heeft deze benoeming aanvaard. De commissie rapporteert de raad dat zij de ontvangen stukken heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemden aan de in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert daarom de toelating van de heer Jurrie Huisman en de heer Ido Venhuizen als lid van de gemeenteraad. Dank u wel, voorzitter.

00:24:25

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor dat wij overgaan tot benoeming van beide nieuwe leden. Ik mag u beiden vragen naar voren te komen. Ik verzoek iedereen te gaan staan. Dan begin ik met de heer Huisman. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen, en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Zegt u mij na. Dat verklaar en beloof ik.

00:25:31

De heer Huisman: Dat verklaar en beloof ik.

00:25:31

Voorzitter: Ik dank u zeer. Dan mag ik u alvast van harte feliciteren. Dan kom ik bij de heer Venhuizen, ook een oude bekende. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen, en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Zegt u mij na. Dat verklaar en beloof ik.

00:26:18

De heer Venhuizen: Dat verklaar en beloof ik.

00:26:19

Voorzitter: U ook van harte gefeliciteerd. Ik schors de vergadering opdat u beide nieuwe leden kunt feliciteren.

00:29:01

Voorzitter: [onderbreking 00:26:25 - 00:29:27]

4. Initiatiefvoorstellen

- *Initiatiefvoorstel Waterpret in alle seizoenen*

00:29:27

Voorzitter: Ik heropen de vergadering. Wij zijn aanbeland bij agendapunt vier, dat zijn de initiatiefvoorstellen. Ingediend was een initiatiefvoorstel door een aantal partijen - GroenLinks, CDA, D66, Partij van de Arbeid - en dat ging over waterpret in alle seizoenen. Daar is een preadvies op binnengekomen vanuit het college. Dat is besproken in de commissie. Wij hebben dat nu op de agenda om te luisteren naar de toelichting op het voorstel door Ceciel Nieuwenhout van GroenLinks.

00:30:44

Mevrouw Nieuwenhout: Hartelijk dank. Wij hebben een hele leuke bespreking gehad van dit voorstel in de commissievergadering vorige week, ik wil jullie dus niet door het hele voorstel heenlopen. De hoofdlijnen zijn dat wij graag willen dat er meer geïnvesteerd wordt in zwemmen in openbaar water, en wij willen graag weer kunnen schaatsen in de buitenlucht. Dat zou kunnen met een nieuwe soort innovatief ijs. De details staan allemaal in het initiatiefvoorstel zelf, daar ga ik nu niet te veel op in. In de commissievergadering hebben we het gehad over hoe dat allemaal zou moeten kunnen. Het is toch best een dure aangelegenheid, zo'n ijsbaan creëren op de Drafbaan.

00:31:30

Mevrouw Nieuwenhout: Uiteindelijk zijn we ertoe gekomen dat het niet de gemeente zelf is die dit allemaal moet gaan doen. Daar heeft de gemeente de capaciteit niet voor of dat zou heel duur worden. Wat we graag willen is dat de gemeente faciliteert dat andere partijen hiervoor bij elkaar kunnen komen en samen onderzoek kunnen doen naar hoe een schaatsbaan op de Drafbaan gerealiseerd zou kunnen worden. Dit is bij deze een uitnodiging aan alle partijen die hieraan graag willen bijdragen om contact op te nemen en met elkaar in

contact te komen, om vanuit alle richtingen na te denken over wat er moet gebeuren en hoe een schaatsbaan op de Drafbaan kan worden gerealiseerd.

00:32:17

Mevrouw Nieuwenhout: Het andere gedeelte gaat over het zwemmen. We zijn blij dat er grote mogelijkheden zijn om zwemmen in de Springervijver in het Stadspark op kort termijn, volgend jaar bijvoorbeeld, mogelijk te maken. We willen wel tegemoetkomen aan de zorg van Partij voor de Dieren, dat er ook voor de dieren in de vijver ruimte gereserveerd wordt. Tot slot zou ik willen ingaan op het in de Diepenring. Wat ons betreft is dat nog steeds een mooie ambitie. Ook wat de Europese Unie betreft, want door de kaderrichtlijn water moeten we met z'n allen gaan werken aan het verbeteren van de waterkwaliteit.

00:32:57

Mevrouw Nieuwenhout: Ik hoop dat de raadsleden die vorige week nog zorgen hadden - dat is toch hartstikke vies, zwemmen in de Diepenring?" - nu ook denken: in 2023 is dat misschien nog een beetje vies, maar in 2027, of zoveel eerder als mogelijk is, willen we toch graag dat er op termijn gekeken wordt hoe zwemmen in de Diepenring mogelijk is. Dat is, denk ik, wat er in de commissie vooral besproken is. Tot slot nog een mooie aanvulling die vanuit het college kwam en ook vanuit de ChristenUnie: dat het ook belangrijk is om goed te communiceren met de inwoners over waar en hoe je veilig kan zwemmen. Dat hebben we ook toegevoegd aan het voorstel, om te zorgen dat het voor iedereen duidelijk is wat handig is met zwemmen in buitenwater. Daar wil ik het bij laten.

00:33:52

Voorzitter: Dank u zeer. Leidt dat tot vragen aan de initiatiefnemers van dit voorstel, ook na de woordvoering, dan wel aan het college? Dan geef ik hun straks ook even de gelegenheid. De VVD.

00:34:07

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, de VVD vraagt zich af hoe GroenLinks aankijkt tegen de veiligheid ten aanzien van het scheepvaartverkeer in en rondom de Diepenring. Op het moment dat je daar gaat zwemmen, of dat niet tot gevaarlijke confrontaties zal leiden. Dank u wel.

00:34:22

Voorzitter: D66 heeft vragen, zag ik.

00:34:25

De heer Lo-A-Njoe: Ik wou eigenlijk aansluiten als mede-indiener. Ik weet niet of dat nu ook kan, voorzitter. We snappen dat er wellicht bij het voorstel wat vraagtekens zitten als het gaat om techniek en uitvoerbaarheid. Ik zou de medefracties graag willen oproepen om in dit geval te handelen vanuit liefde. Liefde voor sport, bewegen en natuur. Dat is waar dit initiatiefvoorstel door gedreven wordt. Liefde voor openwaterzwemmen en liefde voor schaatsen in de natuur, uiteraard in harmonie met die natuur. Een aantal zaken zullen niet zo snel opgelost kunnen worden. Wij vragen om te kijken wat wel mogelijk is, wellicht ook in de verdere toekomst. Verder sluit ik mij volledig aan bij de woordvoering die GroenLinks net heeft verteld. Dank u wel.

00:35:12

Voorzitter: De ChristenUnie.

00:35:15

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. We zijn blij met de wijzigingen die in het voorstel zijn opgenomen. We zullen ook voor het voorstel stemmen. Waar we nog aandacht voor willen vragen, is om te bekijken of er ook op bestaande ijsbanen misschien een methode is zodat daar sneller geschaatst kan worden.

00:35:34

Voorzitter: Zijn er nog andere fracties? Ja, Stadspartij.

00:35:37

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. Vanuit onze fractie waren er ook wat vraagtekens over het zwemmen in de Diepenring. We zijn blij dat het voorstel daarin op een aantal punten is aangepast. Waar het ook gaat over de veiligheid zijn wij benieuwd of GroenLinks in de toekomst bereid is om misschien met ons te kijken of schoolzwemmen een goede voorziening zou kunnen zijn om de zwemvaardigheid van onze inwoners te verbeteren. We zullen wel instemmen met het voorstel.

00:36:07

Voorzitter: Anderen nog? De Partij van de Arbeid.

00:36:08

Mevrouw Huitema: Nog even kort. Als mede-indiener zijn wij... Op meer plekken in de openbare ruimte sporten is iets wat de PvdA graag ziet. Dat we als gemeente erop inspelen dat tegenwoordig iedereen een ijskoud natuurwaterbad neemt voor de Wim Hof-methode is mooi meegenomen. Ik ben blij dat alle partijen vorige week zo enthousiast waren over dit initiatiefvoorstel.

00:36:33

Voorzitter: Anderen nog? De Partij voor het Noorden.

00:36:38

Mevrouw Bernabela: Bedankt, voorzitter. De Partij voor het Noorden deelt het sentiment met de indienende partijen dat een investering in sportmogelijkheden binnen de gemeente een slimme zet is. Dit initiatiefvoorstel is een stap in de goede richting. Echter zien wij, zoals in de eerdere meningsvormende sessie is aangegeven, weinig in het zwemmen bij Dudok aan het Diep. Zwemmen in de grachten is wat ons betreft geen optie, aangezien de gezondheid en de veiligheid voor het zwemmen gaan. We zijn wel enthousiast over de mogelijkheden om te gaan zwemmen in de Springervijver en de voorgestelde ijsbaan op de Drafbaan. Echter, op basis van het gegeven preadvies moeten wij concluderen dat de ijsbaan op de Drafbaan geen realistische optie is. Daarbij moeten we concluderen dat het initiatiefvoorstel, ondanks onze complimenten, dat dat deel toch wel een beetje onrealistisch en niet wenselijk is. Wij wachten het oordeel even af.

00:37:42

Voorzitter: Heb ik dan de inventarisatie compleet? Ja. Mevrouw Nieuwenhout, wilt u nog reageren?

00:37:49

Mevrouw Nieuwenhout: Ja, er was een specifieke vraag over de veiligheid en de conflicten tussen vaarweggebruikers in de Diepenring en de zwemmers. Dat heb ik ook bekeken. Zoals het nu gaat, zou het inderdaad gevaarlijk kunnen zijn als je gewoon gaat zwemmen maar er net een sloepje onder de brug vandaan komt. Ik hoop dat dat opgelost zou kunnen worden door middel van bijvoorbeeld een rood witte drijfketting die een duidelijke scheiding aangeeft tussen het zwemgedeelte en het gedeelte waar de rondvaartboten en de sloepen langs kunnen. Aangezien Dudok net op een plek is waar de Diepenring wat breder is dan de rest van de Diepenring, hoop ik dat er zo genoeg ruimte is, zowel voor de zwemmers als voor de sloepjes. Uiteindelijk moeten we de openbare ruimte met elkaar delen en is het aan ons als politiek om te bepalen hoe die verdeling precies plaatsvindt. Op deze manier hoop ik dat er ruimte is voor beide gebruikers van de Diepenring.

00:38:47

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk even naar de portefeuillehouder, of er nog behoefte is om te reageren.

00:38:54

Mevrouw Wijnja: Graag. Dank u wel, voorzitter. Ik wil me allereerst graag aansluiten bij GroenLinks. Ik vind dat we een hele prettige en inhoudelijk goede discussie hebben gehad over een onderwerp wat belangrijk is, wat ook duidelijk is gemaakt door uw raad dat het belangrijk is. Als het gaat om ons preadvies is dat in principe inhoudelijk niet veranderd, alleen de eindconclusie wel. Dat heeft te maken met het feit dat naar aanleiding van de discussie en het preadvies een aantal verzoekpunten gewijzigd zijn. Dat gaat in ieder geval over de ijsbaan en over Dudok. Zoals het nu is opgenomen in het voorstel, kunnen wij daarmee leven en adviseren we daar positief over.

00:39:39

Voorzitter: Dank u zeer. Dat alles gezegd zijnde, kunnen we overgaan tot stemming over het voorstel? Eerst even kijken of er nog stemverklaringen zijn. Ik heb in ieder geval van de SP een stemverklaring aangemeld gekregen. Dat is niet terecht, maar wel van de PVV. De heer Ram.

00:39:56

De heer Ram: De PVV zal voorstemmen. We zijn het niet eens met de overweging van het klimaat. Desondanks vinden wij het een zeer goed initiatief om meer sport in onze gemeente te krijgen. We zullen dit verder van harte steunen, met deze kanttekening.

00:40:16

Voorzitter: Nog andere stemverklaringen? Ja, de Partij voor het Noorden.

00:40:24

Mevrouw Bernabela: Bedankt, voorzitter. Het blijft nog steeds zwemmen in de grachten en dat vinden wij gevaarlijk en niet wenselijk. Ondanks dat zullen wij voorstemmen, maar we zijn niet voor dit onderdeel.

00:40:39

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming. Ik breng in stemming het initiatiefvoorstel waterpret in alle seizoenen van een aantal partijen. Ik open de stemming.

Er moeten 42 stemmen worden uitgebracht, dat is ook gebeurd. Alle raadsleden hebben voorgestemd, het is unaniem aanvaard. Complimenten voor de indieners.

5. Conformstukken

a. Technische actualisatie uitvoeringsprogramma Binnenstad

Voorzitter: Dan komen we bij agendapunt vijf, dat is een aantal conformstukken. In de eerste plaats de technische actualisatie uitvoeringsprogramma binnenstad.

b. Uitvoerings- en voorbereidingskrediet voormalige Arriva-locatie

Voorzitter: Dan uitvoerings- en voorbereidingskrediet voor de voormalige Arriva-locatie. Ook aanvaard.

c. Uitvoeringskrediet verplaatsing exploitatie 't Pannekoekschip

Voorzitter: Dan c, uitvoeringskrediet verplaatsing exploitatie van 't Pannekoekschip. Daar komt een stemverklaring in ieder geval van de VVD.

00:41:56

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, de VVD was en is tegen de verplaatsing van 't Pannekoekschip. Daarom stemt de VVD tegen dit voorstel.

00:42:04

Voorzitter: Het CDA.

00:42:06

CDA: Voorzitter, het zal geen verrassing zijn maar ook het CDA was tegen de verplaatsing van 't Pannekoekschip en daarom zullen ook wij tegenstemmen.

00:42:14

Voorzitter: De Partij voor het Noorden.

00:42:16

Mevrouw Bernabela: Wij zijn ook tegen de verplaatsing van 't Pannekoekschip. Dat waren we altijd al. Een haven moet een haven blijven en dat is het op deze manier minder. Wij zullen dus tegenstemmen.

00:42:28

Voorzitter: Daarmee alle stemverklaringen geïnventariseerd. Met die opmerking is het voorstel aangenomen.

d. Voorbereidingskrediet bij Van Houten

Voorzitter: Dan zijn we bij d, het voorbereidingskrediet bij Van Houten. Een stemverklaring van de Stadspartij.

00:42:44

Stadspartij: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn ongelooflijk blij voor de inwoners van het Oosterpark dat zij een volwaardige buurtaccommodatie terugkrijgen in het bruisende hart van onze mooie Oosterparkwijk. Via deze weg willen wij onze waardering en complimenten uitspreken. Niet alleen voor de inwoners die zich hard hebben gemaakt, maar ook bijvoorbeeld voor het gebiedsteam. Zij hebben zich allen met ziel en zaligheid ingezet voor

deze belangrijke ontmoetingsplek in het Oosterpark. We zullen dus voor het voorstel stemmen.

00:43:11

Voorzitter: Daarmee alle stemverklaringen gehad. Mag ik aannemen dat het voorstel met algemene stemmen is aanvaard? Dat is het geval.

e. Voorbereidingskrediet herinrichting Kwinkenplein, Kreupelstraat, Sint Walburgstraat en Kattenhage

Voorzitter: Dan zijn we bij e, het voorbereidingskrediet herinrichting Kwinkenplein. Geen stemverklaringen. Aanvaard.

f. Aankoop Hoogeweg 9a t.b.v. VSO Portalis

Voorzitter: F, aankoop Hoogeweg 9a voor V.S.O. Portalis. Geen stemverklaringen. Voorstel aanvaard.

g. Statutenwijziging Stichting Openbaar Onderwijs Groningen 2023

Voorzitter: Dan g, de statutenwijziging voor de Stichting Openbaar Onderwijs Groningen. Geen stemverklaringen. Aanvaard.

h. Besluit op bezwaar Wet voorkeursrecht gemeenten Esserberg

Voorzitter: H, besluit op het bezwaar Wet voorkeursrecht gemeenten Esserberg, daar is een stemverklaring vanuit de Partij voor het Noorden.

00:44:01

Partij voor het Noorden: Ons niet bekend, voorzitter.

00:44:06

Voorzitter: Dan niet. Maar wel bij de PVV.

00:44:14

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Wij worden geacht tegengestemd te hebben. Wij zien niets in een toekomstige uitbreiding van het sportpark daar. Volgens mij moeten we het gewoon regelen via onze bestemmingsplannen, dat de natuur daar behouden blijft. Daarom zijn wij tegen.

00:44:37

Voorzitter: D66.

00:44:38

De heer Rustebiel: Wij stemmen voor het besluit op bezwaar, maar dat betekent niet dat het college de vrije hand heeft. De gemeenteraad heeft vorig jaar een breed gesteund amendement van D66 aangenomen om het karakter van de Groene Long te waarborgen. Dat ging over cultuurhistorie, over natuur en ecologie. Dat is precies het punt waar ook veel bezwaar op was. Dus voor het besluit op bezwaar, maar nogmaals een reminder aan het college om het amendement niet te vergeten, zodra de kans op aankoop zich mocht voordoen.

00:45:05

Voorzitter: Dank u zeer. GroenLinks nog.

00:45:09

De heer Sietsma: Voorzitter, als het dan toch zo gaat dan sluit ik me graag aan bij de woorden van de heer Rustebiel.

00:45:17

Voorzitter: Met een tegenstem van de PVV is het voorstel aanvaard.

i. **Wijziging van de re-integratieverordening participatiewet 2020**

Voorzitter: Dan i, de wijziging van de re-integratieverordening Participatiewet 2020. Ik heb afgesproken in het Presidium dat ik heel indringend in de richting van de VVD zou gaan kijken. Kijken of het wat oplevert. Het levert niks op, dus geen stemverklaring uit die hoek. Anderen nog? Nee, dan is het aanvaard.

j. **Uitvoeringskrediet Fietspad spoorlijn Groningen-Sauwerd**

Voorzitter: Dan j, het Uitvoeringskrediet Fietspad spoorlijn Groningen-Sauwerd. Daar nog? Geen stemverklaringen, aanvaard.

k. **Raadsvoorstel onder nummer 122486-2023**

Voorzitter: Dan het raadsvoorstel nummer 122486 van 2023. Geen stemverklaring meer.

l. **Invoering Maatschappelijke parkeervergunning**

Voorzitter: Dan invoering maatschappelijke parkeervergunning. Daar nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan is ook dat aanvaard.

6. **Bespreekstukken**

-

7. **Moties vreemd aan de orde van de dag**

00:46:15

Voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt zeven. Dat zijn de moties vreemd aan de orde van de dag. Dat zijn er nog wel wat, maar we hebben afgesproken in het Presidium dat we het geclusterd gaan behandelen in blokjes.

Moties n.a.v. collegebrief Parkeren in de openbare ruimte

- *M01: Nu Wij Niet Meer Praten*
- *M05: Verlaag kosten van bedrijvenvergunningen voor MKB*
- *M06: Participatie, Parkeren in de buurt en Zorg*
- *M10: Opbrengsten betaald parkeren*

Voorzitter: Het eerste blokje gaat over de collegebrief over het parkeren in de openbare ruimte. Daarop is een viertal moties ingediend van de Stadspartij, CDA, VVD, Partij voor het Noorden en PVV. Dat is motie nummer één. Motie nummer vijf van het CDA, VVD, Stadspartij 100%, Partij voor het Noorden en de PVV. Motie zes, PVV, Partij voor het Noorden, Stadspartij en VVD. Motie tien, D66, Partij voor het Noorden en Student en Stad. Die zullen bij elkaar worden behandeld. Dan kunt u misschien nog iets meer algemene beschouwingen aangeven, als u dat wenst, en ook gelijk aangeven hoe u op de diverse moties wenst te reageren. Dan zal het college geclusterd antwoord en preadvies geven. Ik kijk even rond. Gaat uw gang, GroenLinks.

00:47:45

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter. We hebben een uitgebreid en goed debat over dit onderwerp gehad in de commissie. Daar ga ik niet meer veel van overdoen. Ik wil nog wel het college bedanken voor een duidelijke brief, en ook op basis van die brief nog een keer de organisatie. Er is de afgelopen tijd veel werk verzet rondom parkeren, rondom vinden van oplossingen van probleem voor maatschappelijke organisaties, en het vinden van maatwerk. Die complimenten wil ik hierbij overbrengen. Dan ga ik over naar de moties. De eerste motie klinkt mijn fractie sympathiek in de oren, dus wij hopen dat het college gaat zeggen: dat is zo goed, dat gaan we doen.

00:48:24

De heer Leemhuis: De motie van de Stadspartij en dergelijke over het verlagen van de kosten voor bedrijfsvergunningen. Dat is feitelijk het geven van een korting van 80 procent op betaald parkeren vergunningen voor ondernemers. Dat lijkt ons niet verstandig. Als je iets wilt doen aan de problemen van mkb, want dat lijkt één van de redenen te zijn, zou ik dat via het debat over het economisch beleid willen doen. Wij zullen tegen die motie stemmen.

00:48:53

Voorzitter: Daar heeft u een vraag over van het CDA.

00:48:55

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. De heer Leemhuis noemt het een korting. Met een korting klinkt het alsof het eerste bedrag, het oorspronkelijke bedrag, redelijk is. Vindt GroenLinks 529 euro voor elke volgende vergunning een redelijk bedrag om aan ondernemers, bijvoorbeeld een bakker, een kapper of een bloemenwinkel, te vragen?

00:49:18

De heer Leemhuis: Deze tarieven hebben we een keer vastgesteld. Blijkbaar vond deze raad dat in meerderheid redelijke tarieven, en het is ook redelijk om wat te vragen om het reguleren van de openbare ruimte te doen. Ik merk dat ik een fout heb gemaakt in het benoemen van de moties, dat moet ik eerst even corrigeren.

00:49:37

Voorzitter: Daar was ik al bang voor.

00:49:38

De heer Leemhuis: Was u daar bang voor?

00:49:38

Voorzitter: Ja, want ik zag wat onder de eerste motie stond. Ik dacht: oh! Het CDA heeft nog een vervolgvraag aan u, en ook de Stadspartij en de VVD. Dus we maken dit blokje eerst even af. Ik begrijp dat u eroverheen wilt praten door een fout te maken, maar zo makkelijk gaat dat niet. De vervolgvraag van het CDA.

00:50:01

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. De heer Leemhuis zegt: "We hebben het ooit vastgesteld, dus dan is het redelijk." We hebben natuurlijk in de raad wel meer vastgesteld, maar dan kan het ons later ter ore komen... Dat is bij mij ook gebeurd. Ik heb heel veel ondernemers gesproken. Dit is echt een grote frustratie van ondernemers. Die kunnen dit gewoon niet ophoesten. Dan kunnen wij toch ons beleid herzien als blijkt dat het te veel is.

00:50:22

De heer Leemhuis: Ja, dat zou kunnen. Mijn fractie is het niet eens met de stelling van het CDA dat het niet redelijk zou zijn. Wij gaan om die reden de motie niet voorstemmen. Ik geloof dat er meer vragen waren.

00:50:34

Voorzitter: De Stadspartij heeft nog een vraag aan u.

00:50:36

De heer Sijbolts: Voorzitter, de heer Leemhuis sprak over een korting. Wij stellen natuurlijk zelf altijd bij de begroting de tarievennota vast. Wij kunnen altijd als raad de tarieven wijzigen. Wij vinden het vooral belangrijk dat wij een levendige, maar ook bruisende stad blijven, waar vooral het kleinbedrijf onze motor is voor banen en voor die levendigheid. De prijzen van rijbewijzen en paspoorten waren in Groningen enorm hoog. Die zijn op een gegeven moment ook verlaagd. Vindt de heer Leemhuis het niet redelijk - eigenlijk is dat wat het CDA ook bepleit - als wij vinden dat de kosten te hoog zijn we op een gegeven moment aan die knoppen kunnen draaien en dat we de tarieven kunnen verlagen?

00:51:19

De heer Leemhuis: Het is prima dat er partijen zijn die vinden dat het moet gebeuren, maar mijn fractie is van mening dat dit een redelijk tarief is. Het is inderdaad vastgesteld in de tarievennota, en het is ook meer iets wat daarbij hoort en ook raar is om dat via een motie te doen.

00:51:36

Voorzitter: Dan heeft de VVD ook een vraag aan u.

00:51:40

De heer Heiner: Dank, voorzitter. GroenLinks noemt dit een goed tarief en vind het zeker niet te veel. Ze zeggen: "Wij hebben dit als raad ooit vastgesteld." De spelregels zijn veranderd omdat we het gebied hebben uitgebreid. Er zijn nu meer ondernemers die hiermee te maken hebben. Hoe kijkt GroenLinks daar tegenaan?

00:51:59

De heer Leemhuis: Het zou vreemd zijn om te zeggen dat we een nieuw tarief gaan invoeren voor een nieuwe groep, terwijl we ook een bepaalde zone hebben ingevoerd voor betaald parkeren voor inwoners en voor bezoekers. Ik herhaal mijn antwoord, mijn fractie zal deze motie niet steunen.

00:52:15

Voorzitter: Dat leidt tot een vervolgvraag van de VVD, en daarna de PVV.

00:52:20

De heer Heiner: Dank u, voorzitter. In de binnenstad hanteren we toch hele andere tarieven dan bijvoorbeeld voor een ondernemer die aan het Helperplein zit? Dat is nu niet zo. Die mensen moeten 529,25 euro betalen. Dat is toch ongelooflijk! Dan wordt er telkens gezegd: "De automobilist is geen melkkoe." Dit is toch gewoon een melkkoe? Dit is toch volledig uit balans?

00:52:43

De heer Leemhuis: We kunnen 25 keer dezelfde vraag stellen en het antwoord blijft: "Wij

vinden dit geen onredelijk tarief en het is ook zo vastgesteld." Nogmaals, ik herhaal het antwoord dat ik eerder gaf. Op het moment dat we vinden dat er beleid moet zijn voor mkb'ers dan doe je dat bij het economisch beleid. Het reguleren van de openbare ruimte doen we via bedrijvenvergunningen, en daar is niks mis mee.

00:53:08

Voorzitter: De PVV.

00:53:09

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks geeft aan dat zij het geen onredelijk tarief vinden. Waarom vindt u het geen onredelijk tarief? Kunt u dat aan deze ondernemers uitleggen? Of heeft u geen hart voor deze ondernemers?

00:53:27

De heer Leemhuis: Dat is uit te leggen. De ondernemer gebruikt commercieel een stukje openbare ruimte en het is redelijk om daar een vergoeding voor te vragen. Het eerste tarief is flink gereduceerd en voor de andere auto's die daarop volgen is er een hoger tarief. Dat is al een tijd zo en dat is redelijk. Ik zou wel willen doorgaan.

00:53:49

Voorzitter: U overtuigt elkaar niet op dit punt en u wilt nog een correctie plegen. Gaat uw gang.

00:53:54

De heer Leemhuis: Ik zei de eerste motie, maar ik bedoelde eigenlijk de motie over participatie parkeren en zorgen over Maartenshof en omgeving. Dat leek mij de motie waarbij het college zou kunnen zeggen: "Dat gaan we doen", en daarom wacht ik dat eerst even af. Over de eerste motie heb ik al een uitgebreid interruptiedebat gehad met de heer Sijbolts. Het is een herhaling van zetten. Deze raad heeft in april 2021 een ander besluit genomen. Dat is ook gemotiveerd. We willen het waterbedeffect voor zijn en we houden rekening met mensen die bovenmatig last hebben van de parkeerproblematiek. Daardoor hebben we laten varen dat het een fifty-fifty keuze moet zijn. Tot slot motie tien. Dat is ook een motie waarbij het een herhaling is van wat eigenlijk al besloten is in april 2021. In die zin is het een sympathieke motie, inhoudelijk niks mis mee, maar overbodig. Volgens mij stond ook in de collegebrief dat dit gedaan zou worden. Daarom zullen wij die motie niet steunen. Dank u wel, voorzitter.

00:54:56

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de Stadspartij.

00:54:58

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik begin mij een beetje zorgen te maken, grote zorgen zelfs. Het is ook GroenLinks die de wethouder voor participatie levert. Een wethouder die moet zorgen voor draagvlak. Het zijn ook onderdelen van dit coalitieakkoord. Er zijn grote ambities van deze gemeenteraad. Dan hoor ik het commentaar van de heer Leemhuis op onze motie nu we niet meer praten. Dat stelt mij niet alleen zwaar teleur, maar waarom bent u zo tegen participatie geworden de laatste jaren?

00:55:25

De heer Leemhuis: Dat frame laat ik mooi bij de heer Sijbolts. Het is ook een onzinnig frame.

Als ik al ertegen zou zijn, zou mijn fractie dat niet zijn. Wij leven in een duale wereld, dus dan hebben we nog steeds een wethouder van participatie die dat nog veel beter doet dan de hele GroenLinks-fractie. Het is natuurlijk een onzinnig frame van van de heer Sijbolts. Wij zijn heel erg voor participatie en we hebben na een zorgvuldig proces in april 2021 besloten dat we de problemen die individuele bewoners hebben rondom parkeren voorrang gegeven aan een complex proces van meting van draagvlak in een hele wijk. We hebben dat in april 2021 besloten. De heer Sijbolts blijft steeds terugkomen op iets wat hij anders had gewild, maar dat is nou eenmaal de situatie. Dank u wel, voorzitter.

00:56:16

Voorzitter: Mag ik naar de Stadspartij gaan voor woordvoering?

00:56:21

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. Ik beperk mij even tot onze motie nu wij niet meer praten. Dat is een songtekst uit, naar ik heb begrepen van Student en Stad, inmiddels heel populair nummer. Er zit een hele mooie zin in dat lied. Ik mis je, waar is je stem? Dat is eigenlijk wat heel veel inwoners, met name in het Hoornsemeer, hebben ervaren. Ze hebben de stem van de gemeente niet gehoord. Zij hadden de gemeente graag wel gehoord, want ze waren graag in gesprek gegaan met de gemeente, met ons als gemeenteraad, om over de gevoelde problemen te praten. Op zich is mijn fractie het best wel eens met de ambities van de coalitie om het doel om openbare ruimte te willen, meer groen toe te voegen. Op sommige plekken, zeker waar veel studentenwoningen zijn, is ruimte nodig voor fietsenklemmen. Daarmee maak je ook een eind aan een heleboel andere overlast.

00:57:25

De heer Sijbolts: Alleen gaat het er wel om dat je met je inwoners in gesprek gaat en met hen in gesprek blijft. Dat hebben wij proberen te verwoorden in de motie. Daarnaast is het onze fractie ontgaan, dat staat ook niet in de stukken, in de mobiliteitsvisie, dat wij afscheid hebben genomen... Sorry, dat bedoelde ik niet zo denigrerend als ik misschien overkwam. In de mobiliteitsvisie staat niet dat wij afscheid nemen van draagvlak en participatie. Mijn fractie en de mede-indienende fracties zijn van mening dat de afspraken die wij daarover hebben gemaakt in de parkeervisie nog steeds gelden. Mijn fractie vraagt zich af wat voor GroenLinks belangrijker is. Is dat het herwinnen van de openbare ruimte, of zijn dat de tarieven van de vergunningen die wij afgeven? Dan reageer ik meteen op de motie van D66.

00:58:18

Voorzitter: Dan geef ik eerst het woord aan GroenLinks.

00:58:21

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter. Nu wordt me duidelijk wat het misverstand is. De heer Sijbolts blijft kijken in de mobiliteitsvisie en ik heb meerdere malen gezegd: "Ik verwijs naar het besluit om een groter gebied betaald parkeren in te voeren in april 2021." Dan snap ik wel dat de heer Sijbolts verbaasd blijft dat hij het niet kan vinden in de mobiliteitsvisie. Is de heer Sijbolts het met mij eens dat we niet verwijzen naar de mobiliteitsvisie maar het besluit in april 2021, niet in december 2021?

00:58:54

De heer Sijbolts: Voorzitter, dan stel ik voor dat de heer Leemhuis met zijn fractie straks even

gaat schorsen. In de motie staat heel iets anders. Het gaat niet over het raadsbesluit wat wij toen hebben genomen. Dit gaat over hoe wij het in de toekomst gaan doen. Hoe vinden wij als raad dat wij betaald parkeren invoeren? Vinden wij het draagvlak onder onze bewoners wel of niet belangrijk? Volgens mij is dat de boodschap van de motie. Daar komt bij, voorzitter, dat ik nu kwijt ben wat ik net wilde zeggen. Dat is voor ons het vertrekpunt, dat is voor ons de basis. Dat is de basis waarop wij als lokale partij gestoeld zijn. Ik begrijp dat GroenLinks een wat makkelijke uitweg kiest om deze motie niet te willen steunen. Dat vinden wij jammer.

00:59:36

Voorzitter: U krijgt een vraag van de ChristenUnie.

00:59:44

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Een vraag over deze motie. Wat in het verzoekpunt staat ligt nogal voor de hand, volgens mij. In de commissie is daar natuurlijk uitgebreid discussie over geweest. Daar heeft de wethouder ook op gereageerd. Nu heb ik het idee dat de reactie van de wethouder die hij daarin heeft gegeven of niet duidelijk is overkomen, of dat de Stadspartij dat graag wil herhalen. Klopt dat?

01:00:17

De heer Sijbolts: Ik loop al vrij lang mee in deze gemeenteraad. Af en toe is het wel eens belangrijk dat, ook al zegt de wethouder iets toe, als je je punt wilt maken en je punt kracht wilt bijzetten, dat je dat middels een motie doet. Dat geeft ook aan hoe belangrijk wij draagvlak vinden. Dat zal u ook niet verbazen. Daarom hebben wij gekozen om tot een motie te komen. Ik weet ook weer wat ik net vergeten was om nog te melden. We hadden natuurlijk ook met de indienende fracties die dit onderwerp geagendeerd hebben opnieuw een motie kunnen indienen om dat hele besluit rondom Corpus den Hoorn Hoornsemeer in te dienen. Dat hebben we twee keer gedaan, daar hebben we twee keer over gestemd. Dat is niet gebeurd. Ik denk ook niet dat er nu draagvlak voor was geweest. Zie dit als positief compromis.

01:01:01

De heer Sijbolts: Voorzitter, als het mag kom ik nu toe aan de motie die is ingediend door D66. Die vinden wij eigenlijk een beetje jammer. Het lijkt ook een beetje een perverse prikkel. Dat gaat over de opbrengsten van betaald parkeren. Het komt op ons een beetje over als het afkopen van draagvlak. Daarnaast is bekend dat onze fractie altijd heeft gevonden dat de tarieven voor betaald parkeren, dat hoort een doelbelasting te zijn in onze ogen. We hebben destijds onze onvrede daarover uitgesproken en dat punt werd verlaten. Daarom zullen wij ook tegen deze motie stemmen.

01:01:42

Voorzitter: Daar heeft D66 een vraag over aan u.

01:01:42

De heer Rustebiel: Eigenlijk gaat deze motie deels over uw gemis aan invulling geven aan de parkeervisie 2018. Wij zien dat de regie die wij bewoners hebben willen geven over hun eigen straat uit die parkeervisie van 2018, dat het amper gebeurt en dat het vooral gaat over het uitrollen van betaald parkeren in een groter gebied. Als we die bewonersregie wel willen

realiseren - dat wilt u ook, u mist die visie - dan is het ook belangrijk dat wij de bewoner een instrument en middelen in handen geven. Deze motie past eigenlijk heel erg bij de parkeervisie zoals we die toen hebben vastgesteld, alleen koppelt die er ook middelen aan. Die komen inderdaad deels uit de eigen omgeving. Eigenlijk is dat ook best eerlijk, vinden wij.

01:02:29

De heer Sijbolts: Voorzitter, zo had ik de motie op zich wel begrepen. Alleen maken wij onszelf dan wel heel erg afhankelijk van de opbrengsten van parkeergelden om te investeren in wijken. Dat betekent enerzijds dat alleen de autobezitter betaalt. Nou hoeft dat niet perse een probleem te zijn. Het grootste probleem nu is dat wij als gemeente gigantische uitgaven doen en niet meer kunnen investeren in belangrijke voorzieningen in groen en ruimte voor onze inwoners. Wat ik eerder heb gezegd, daarom vinden wij dit een perverse prikkel is en zullen wij deze motie niet steunen.

01:03:06

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk even rond. Partij voor de Dieren.

01:03:09

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Vorige week we hebben hier een goed debat over gevoerd, dus ik zal me nu beperken tot de moties. Allereerst motie één, nu wij niet meer praten. Ik begrijp, de heer Sijbolts zei het net, dat de titel er een knipoog is naar het populaire nummer van momenteel. Ik vind het alsnog wel een beetje jammer dat de titel suggereert dat de gemeente niet meer in gesprek zou zijn met haar inwoners, want dat zijn we wel. Juist de afgelopen maanden in dit dossier, ook al was de communicatie rondom de invoering inderdaad niet optimaal. Daarnaast hebben we twee jaar geleden gemotiveerd afgeweken van de parkeervisie en is destijds het debat in de gemeenteraad goed daarover gevoerd, zoals de heer Leemhuis net al zei. De wethouder heeft tijdens de vergadering vorige week goed uitgelegd hoe we in het vervolg met het invoeren van betaald parkeren zullen omgaan. Daarom stemmen wij tegen deze motie. Volgens mij heb ik een interruptie.

01:03:52

Voorzitter: Stadspartij.

01:03:53

De heer Sijbolts: Dank, voorzitter. De heer Pechler zegt dat er gesproken wordt met inwoners. Dat is ook waar, dat ontken ik ook niet. Alleen is er pas gesproken nadat het was ingevoerd, nadat dat besluit genomen is. Er komen we nu heel veel dingen omhoog die wij zeker als Stadspartij liever hadden voorkomen. Dan had je een gelijkwaardig gesprek gehad, want je had nog niets besloten. Bovendien was je dan samen met je inwoners misschien tot mooiere oplossingen gekomen. Wij hadden nog steeds gezien dat betaald parkeren in deze wijken niet was ingevoerd, maar we vinden wel dat we onze inwoners een eerlijk gesprek hebben onthouden. Daar gaat de motie over.

01:04:31

Voorzitter: Mag ik de nestor eraan herinneren dat interrupties kort zijn en eindigen in een vraag?

01:04:42

De heer Sijbolts: Ja, voorzitter. De vraag is of de heer Pechler dat met mij eens is.

01:04:48

Voorzitter: Mijn formulering was korter dan uw inleiding. De heer Pechler, bent u het daarmee eens?

01:04:51

De heer Pechler: De heer Sijbolts wordt mooi gered door de burgemeester. Daarom zal ik toch even erop ingaan. Zoals ik net heb erkend, is dat proces niet optimaal verlopen. Wij staan overigens nog steeds achter het betaald parkeren in deze wijken. Dan had ik ook de motie, zonder verwijzing naar een nummer, toch een andere titel gegeven. Nu suggereert het toch alsof wij op dit moment niet in gesprek zijn. Dan motie vijf over de bedrijfsparkeervergunning, daar zijn we ook tegen. Voor een tweede tot en met een vijfde auto 1,44 euro per dag betalen, oftewel nog niet eens een daalder per dag, om hem onbeperkt te mogen parkeren vinden wij acceptabel, zeker in vergelijking met de andere kosten die een bedrijfsauto met zich meebrengt. Daarnaast zien wij het als een prikkel voor bedrijven om hun mobiliteit zoveel mogelijk anders dan met de auto te organiseren. Hier stemmen wij dus ook tegen.

01:05:36

De heer Pechler: Dan motie zes over parkeren en zorg. Volgens mij is het college hier al mee bezig, maar ik wacht de reactie van de wethouder even af. Tot slot motie tien, opbrengst betaald parkeren. Wij houden liever vast aan het huidige beleid, waar meeropbrengsten worden geïnvesteerd in het vergroenen van de herwonnen openbare ruimte. Daar stemmen wij ook tegen, en daar laat ik het graag bij.

01:05:54

Voorzitter: D66.

01:05:54

De heer Rustebiel: Dank, voorzitter. Ik denk dat ik de complimenten van de heer Leemhuis aan het college en de ambtenaren ook kracht wil bijzetten als het gaat om alle werk dat gedaan is om hier weer een geactualiseerde parkeerdiscussie te kunnen voeren. Betaald parkeren is in principe een goed idee. Het is heel erg normaal om openbare ruimte die je gebruikt te beprijsen. Je maakt er ruimte voor bewoners mee om in hun eigen straat te kunnen parkeren en het is een belangrijk onderdeel in de mobiliteitstransitie. Wat ook heel erg belangrijk is, dat element missen wij een beetje, is dat je betaald parkeren kunt gebruiken om bewoners meer regie over hun eigen straat te geven.

01:06:35

De heer Rustebiel: We hebben het hier veel over het herwinnen van de openbare ruimte. Dat was ook best een belangrijk onderdeel van de parkeervisie van 2018. Wij vinden dat we al verder daarmee hadden kunnen zijn als het gaat om de regie van de bewoners over hun eigen straat. Het betaald parkeren is vernauwd tot het beprijsen van parkeerplekken en dan weer verder. Dat moet gebeuren, hoor. Alleen als we echt willen dat die bewoners in positie komen, dan moeten we hen daartoe in staat stellen. Daar gaat onze motie over, even als aanvulling op de vraag en kritiepunten.

01:07:05

De heer Rustebiel: Het is niet zo dat dit de enige bron voor een wijkbudget moet zijn. Wij geven het college bij invulling van de motie bewust ook ruimte om te kijken wat fair en redelijk is. Er moeten natuurlijk opbrengsten naar het parkeerbedrijf om kostendekkend te blijven. Dat even als reactie op onze motie. Dan de andere moties. Nu wij niet meer praten, het is eigenlijk een hang naar de parkeervisie die wij ook een beetje missen. Hij is er nog wel, maar handelen we er wel genoeg naar? Ik ben benieuwd naar een reactie van het college op deze motie. Eigenlijk zou de motie overbodig moeten zijn.

01:07:39

De heer Rustebiel: Dan de kosten van bedrijvenvergunningen. Dat is een forse sprong, van auto één naar twee. Tegelijkertijd heeft onze fractie geen signalen gekregen dat er enorme problemen zijn voor ondernemers. Ik ben benieuwd of die signalen bij het college bekend zijn en of hier wat voor te verzinnen is. Naar onze indruk is het anders dan bij bewonersparkeren niet zo dat je bij ondernemers per schil werkt waarbij per schil de prijs voor de parkeervergunning oploopt. Dat zou eigenlijk, als mijn aanname klopt, best wel fair zijn om daar misschien naar te kijken. Misschien kan het college daar even op terugkomen.

01:08:10

Voorzitter: U heeft een vraag van het CDA.

01:08:12

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. D66 zegt dat ze geen signalen hebben ontvangen dat het teveel is. Dan vraag ik mij af: heeft D66 ook een rondje wijkwinkelcentra gedaan en met ondernemers gesproken? Dan moet je een week uittrekken, denk ik.

01:08:27

De heer Rustebiel: Als je een rondje langs bewoners maakt zullen zij natuurlijk ook zeggen dat de parkeerkosten te hoog zijn. Alleen heeft ruimte ook een prijs. In die zin wil ik daar wat genuanceerder naar kijken en ook het college afwachten. Ik snap ook dat de prijzen hoog zijn, zeker als je het gebied zo fors uitbreidt dat het forse meerkosten zijn. Vandaar ook mijn opmerking over die schillen die je voor bewoners wel hebt. Daar hoor ik graag het college over. Dan participatie en parkeren in de buurt. Ik vind het een vrij specifieke casus. Ik denk wel: je had misschien ook achter de schermen kunnen kijken of je het had kunnen oplossen. Misschien is het heel simpel op te lossen, daar kan het college misschien op reageren. Ik snap het probleem, maar ik weet niet of we daar een motie voor nodig hebben.

01:09:10

De heer Rustebiel: Opbrengst betaald parkeren deels laten landen in eigen wijk past... Onze eigen motie past bij de parkeervisie die we in 2018 hebben vastgesteld. Met de ruimte die wij het college geven bij de invulling, denk ik dat het een mooie stap kan zijn richting iets wat de hele gemeenteraad lijkt te willen als het gaat om bewonersregie en herwinnen van de openbare ruimte. Het college zal ook daar vast nog even op reageren. Dank u wel.

01:09:33

Voorzitter: Dan het CDA, en vervolgens de VVD.

01:09:35

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. De afgelopen maanden hebben we duidelijk gezien wat er

gebeurt als je beleid zonder draagvlak doordrukt. Grote frustratie bij buurtbewoners die dagelijks met de ongemakken van betaald parkeren te maken hebben, vrijwilligers die opeens moeten betalen om hun waardevolle werk uit te voeren, en ondernemers die het financieel nog moeilijker krijgen dan ze het al hadden. Voorzitter, ik zou daarom geheel ongevraagd advies willen geven aan partijen die halsstarrig vasthouden aan dit beleid. Stap eens uit je bubbel. Terwijl deze linkse coalitie denkt groene ambities waar te maken, raken ze steeds meer mensen kwijt. Dit zijn geen mensen die onwelwillend zijn en de ambities op het gebied van duurzaamheid niet willen volgen. Dit zijn inwoners die elke dag met de lasten van dat beleid, dat zonder draagvlak wordt ingevoerd, moeten dealen. Dat zijn leraren, vrijwilligers, zorgmedewerkers en kleine ondernemers die onmisbaar zijn in een leefbare gemeente.

01:10:26

Mevrouw Armut: Een meedenkend gemeentebestuur zou er goed aan doen dit parkeerbeleid met hen te herzien. Helaas gebeurt dat meedenken nog te weinig. Hopelijk komt daar vanavond verandering in en durven coalitiepartijen, die vorige week toegaven dat er veel is misgegaan, daad bij het woord te voegen en onze voorstellen te steunen. Het CDA dient namelijk net als en samen met andere oppositiepartijen een aantal moties in, waarmee we duidelijk gehoor geven aan inwoners en ondernemers die dagelijks met dit parkeerbeleid te maken hebben. De mensen die keer op keer aan de kant zijn gezet bij de uitbreiding van betaald parkeren.

01:10:59

Mevrouw Armut: Voorzitter, tot slot over onze motie over het verlagen van de kosten van vergunningen voor het mkb. Wie even snel een rondje denkt te kunnen doen bij ondernemers om te horen wat er speelt, komt bedrogen uit. Kleine ondernemers in onze gemeente hebben in groeiende mate het gevoel niet te worden ondersteund maar juist te worden tegengewerkt. Zo ook met betaald parkeren. Ondernemers betalen nu 120 euro voor de eerste parkeervergunning. Dit bedrag is al fors en ligt fors hoger dan bijvoorbeeld de bewonersvergunning in veel wijken.

01:11:26

Mevrouw Armut: Voorzitter, wat echt niet uit te leggen valt is de 529,25 euro voor elke volgende vergunning. Een bedrag dat echt niet op te hoesten valt voor ondernemers die al te maken hebben met stijgende energiekosten, personeelstekorten, en ga zo maar door. Hoe kan de gemeente stellen dat betaald parkeren geen melkkoe is, als we onze kleine ondernemers ruim 500 euro per parkeervergunning laten betalen? Dit is simpelweg niet te doen voor een bakker in Selwerd of een bloemenwinkel in Corpus den Hoorn. Juist deze kleine ondernemers zijn van groot belang voor de leefbaarheid in onze wijken.

01:11:59

Mevrouw Armut: Voorzitter, voordat ik afsluit nog een klein beetje ergernis. Misschien is het voorbarig, maar ik denk het niet als ik GroenLinks en Partij voor de Dieren heb gehoord met: "Het is nu eenmaal vastgesteld, en het is maar 1,50 euro per dag." We hebben het niet over bedrijven. Het heet misschien een bedrijvenvergunning, maar we hebben het ook over kleine ondernemers en hun werknemers. Zij kunnen die 500 euro niet betalen. Dit is precies

wat ik bedoel met halsstarrig. Kom zelf eens met oplossingen, kom zelf met voorstellen en probeer een middenweg te vinden. Dat is echt onmogelijk.

01:12:29

Voorzitter: Dank u zeer. Dan zijn we bij de VVD.

01:12:32

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Vorige week woensdag hebben we een uitgebreid debat gehad over betaald parkeren. We zijn erg blij met de toezeggingen van het college om te gaan kijken naar de parkeertijden. Wat de VVD betreft zou het namelijk goed zijn om betaald parkeren in te voeren van tien tot twee. Wij zijn erg benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek hiernaar. Daarnaast zijn we erg blij dat de wethouder heeft toegezegd om te kijken naar het aantal uren voor de bezoekersvergunning. Wel zijn er een aantal dingen die de wethouder nog niet heeft toegezegd. Daarom dient de VVD samen met een aantal partijen een aantal moties in.

01:13:03

De heer Heiner: Wat de VVD betreft, is draagvlak van groot belang, vandaar ook de motie over draagvlak voor betaald parkeren. Daarnaast worden ondernemers op dit moment keihard geraakt door het veranderde parkeerbeleid van de gemeente, waar al veel over gezegd is. Voor een tweede vergunning betalen hardwerkende Groningers meer dan 500 euro per jaar. Wat ons betreft is dat niet normaal. Daarom dienen wij daar een motie over in. Daarnaast heeft de VVD een aantal vragen aan de indieners van een motie over opbrengsten betaald parkeren. Wat gebeurt er op het moment dat een wijk bijvoorbeeld geen betaald parkeren heeft? Is er dan geen budget? Hoe ziet het eruit als een wijk bijvoorbeeld heel veel inkomsten uit betaald parkeren heeft? Krijgen de wijken rondom de Diepenring bijvoorbeeld alle opbrengsten van de Diepenring? Dat zijn de vragen aan de indieners van die motie.

01:13:49

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er andere fracties die het woord wensen te voeren? Partij van de Arbeid.

01:13:55

Mevrouw Pestman: Dank u, voorzitter. We hebben vorige week gedebatteerd, dus ik wil heel graag de moties langslopen. De eerste, nu wij niet meer praten, ben ik in elk geval blij dat de titel is opgelost. Wij hadden geen idee waar dit precies vandaan kwam. Volgens ons praten we hier wel. Ik begrijp uit wat gezegd werd, dat het vooral over Corpus den Hoorn en Hoornsemeer gaat, dat er niet met de bevolking is gesproken. Daar hebben we ons de vorige keer over uitgesproken en de wethouder heeft ook gezegd: "Dit had zo niet moeten qua proces en communicatie." Ik denk dat aan de coalitiekant niemand belang heeft bij een herhaling van zetten. Wat moet je dan met deze motie? Hoornsemeer en Corpus den Hoorn waren de laatste twee wijken waar betaald parkeren is ingevoerd. Er staan op dit moment geen andere wijken op het programma om die kant op te gaan. Klein Martijn vraagt er zelf om. Dan is het natuurlijk heel iets anders, want dan is het draagvlak er wel. Motie één steunen wij dus niet.

01:14:54

Voorzitter: U heeft een vraag van de VVD.

01:14:55

Mevrouw Pestman: Dat is prima.

01:14:57

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De PvdA zegt dat er gepraat wordt, maar de VVD vraagt zich af of er wel geluisterd wordt.

01:15:07

Mevrouw Pestman: Weet u, ik vind het een beetje vervelend worden. Ik zei al dat je de titel nu wij niet meer praten ook zou kunnen vervangen door nu wij niet meer luisteren. Dan hebben we het over de kant van de oppositie. Ik heb in twee verschillende vergaderingen gezegd dat het op deze manier niet had gemoeten. De wethouder heeft het in de laatste vergadering gezegd. Ik denk dat je dan ook eens een keer een streep kan trekken en dat je zegt: "Oké, men heeft duidelijk begrepen dat dit niet de weg was", om in vervoerstermen te blijven. Ik hoop dat dit nu tot u doordringt. Motie vijf.

01:15:39

Voorzitter: Nog een vervolgvraag van de VVD.

01:15:42

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Dat dringt door op het moment dat we het beleid gaan veranderen, dat we echt naar mensen luisteren en dat we daar wat mee doen, in plaats van het aanhoren en vervolgens gewoon doen waar we al mee bezig waren.

01:15:53

Mevrouw Pestman: Kunt u dan uitleggen waar deze uitspraak van u nu betrekking op heeft? Niet meer teruggrijpen op Corpus den Hoorn en Hoornsemer. Heeft u nog een ander voorbeeld voor mij?

01:16:04

De heer Heiner: Zeker. We hebben vorige week twee toezeggingen van de wethouder gekregen en we zijn heel benieuwd of daar echt wat mee gedaan wordt, of er geluisterd wordt naar de inwoners. Of we echt serieus gaan kijken of we betaald parkeren van tien tot twee kunnen invoeren, of we de bezoekersvergunning omhoog kunnen krijgen. Dan pas luister je echt naar mensen, dat is wat inwoners...

01:16:24

Mevrouw Pestman: U slaat er één over, want de wethouder heeft drie toezeggingen gedaan. Tien tot twee, meer uren op de bezoekersspas, en kijken of de zaterdag eruit kon. Dus ja, er wordt geluisterd. Er komt onderzoek, je kunt niet anders, en na de zomer horen we meer. Als u dan niks hoort en ik hoor ook niks, dan staan we samen op de stoep bij de wethouder. Zullen we dat afspreken?

01:16:48

De heer Heiner: Helemaal goed.

01:16:48

Voorzitter: Dat was de vraag. U heeft ook een vraag van de Stadspartij.

01:16:53

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen het kort te houden. Ik vind het wel grappig dat het vooral over de titel gaat. Dat betekent in de politiek meestal dat de inhoud goed is. Ik hoor mevrouw Pestman eigenlijk zeggen dat de Partij van de Arbeid ervan uitgaat dat er voorlopig geen nieuwe gebieden worden aangewezen om betaald parkeren in te voeren.

01:17:10

Mevrouw Pestman: Ik heb het op dit moment niet gehoord, nee.

01:17:13

Voorzitter: Is het dan ook zo dat, als dat zou voorliggen, de PvdA blijft vasthouden? U zegt: "Het is niet gegaan zoals het had moeten." Gaat u ervoor pleiten dat er draagvlak gezocht wordt voordat betaald parkeren wordt ingevoerd?

01:17:29

Mevrouw Pestman: Ik ga er in elk geval voor pleiten dat er met mensen wordt gesproken en dat we er samen uitkomen. Ja. Zoals gezegd, een herhaling van hoe het hier gegaan is, daar heeft niemand belang bij. Als je dan leest in de krant dat het vertrouwen in de politiek weer is gedaald, daar wordt helemaal niemand beter van. Inderdaad, graag op een andere manier. Daar zijn we allemaal zelf bij. Motie vijf, verlaag de kosten... Tenzij nog iemand een vraag heeft.

01:17:58

Voorzitter: Het gaat altijd via mij. Ik heb geen vragen meer.

01:18:01

Mevrouw Pestman: Ik ben het vanuit het onderwijs anders gewend. Als ik mag doorgaan, voorzitter. Dank u. Motie vijf, verlaag de kosten van de bedrijvenvergunning. Het zal jullie verbazen, maar ik heb ook de moeite genomen om ondernemers te gaan bellen. Gewoon kleine ondernemers in wijken waar kortgeleden betaald parkeren is ingevoerd. Ik luister wel. Ik had een lijstje van mensen bij wie ik wilde langsgaan, maar ik heb het bij één gelaten. Niet omdat mijn interesse er verder niet was, maar omdat die ene meneer al zo losbarstte en hij ook zei: "Dit verhaal krijgt u van iedereen, want ik zit in diverse verbanden en we hebben het er allemaal over." Dan ging het niet alleen over de parkeerkosten. Dan gaat het ook over de reclamebelasting die eraan zit te komen, en dan gaat het ook over elektrisch rijden wat verplicht wordt gesteld in de stad. Dus ja, wij zien als PvdA echt de noden van de kleine ondernemers wel.

01:18:59

Mevrouw Pestman: We hebben ook niet voor niks in de motie verduurzaming voor elkaar gekregen dat een half miljoen extra voor het bedrijfsleven beschikbaar is gesteld. We hebben onderling overleg gehad over deze motie. Wat blijkt dan? Dat je meteen een discussie hebt... Een discussie was het niet eens, maar ik nam zonder meer aan bij vijf auto's, dat het auto's zijn met een logo erop. De bedoeling erachter was dat het werknemers zijn van een bedrijf en dat de werkgever daar 120 euro voor betaalt en niet 530. Daar had je de eerste discussie al. Waar slaat dit precies op?

01:19:33

Mevrouw Pestman: Dan heb je de tweede discussie. Wat is dan kleinbedrijf? Een werkgever met vier werknemers, dat snap ik ook. Als er vijf auto's rondrijden met een bedrijfslogo erop, dan heb ik het niet meer over klein. Dan heb ik het over grotere ketens, ik ga geen reclame maken, maar dan kun je er van alles bij voorstellen. Daar liep het mis met deze motie, dat je zegt: "Wat is dan precies de bedoeling?" Wij kunnen deze motie zoals die hier ligt niet steunen op dit moment, maar we gaan wel kijken wat wij voor de ondernemers kunnen doen. Ook daar komen we heel graag op terug. Voor de rest kan ik sneller zijn.

01:20:08

Voorzitter: U heeft een vraag van het CDA.

01:20:09

Mevrouw Armut: Voorzitter, ik ben blij om te horen dat de Partij van de Arbeid ook inziet dat 500 euro per vergunning een onredelijk bedrag is. Ik vind het dan wel heel makkelijk om te zeggen: "We steunen hem daarom niet." We kunnen daar toch wel uitkomen? We kunnen daar toch een middenweg in vinden of kijken wat daarin kan gebeuren als er een voorstel komt?

01:20:28

Mevrouw Pestman: Zeker.

01:20:29

Mevrouw Armut: Dat we kijken naar wie de vergunning kan krijgen, dat het inderdaad geen vijf bedrijfsauto's zijn maar dat het echt voor medewerkers is. Daar kunnen wij toch gewoon uitkomen?

01:20:36

Mevrouw Pestman: Ja, maar niet vanmiddag. Vandaar dat we op dit moment zeggen dat we het in veel breder perspectief gaan bekijken. Wat moet er gebeuren? Waar zit de echte nood? Dat die groot is dringt heus tot ons door, maar je kunt niet zo'n korte klap geven als we niet eens weten of het gaat om vijf bedrijfsauto's met logo of om werknemers. Het is op dit moment onduidelijk. Vandaar komen we er graag op terug. We gaan ernaar kijken. Op dit moment moet daar meer overleg plaatsvinden, en we gaan graag met jullie in gesprek. Als ik mag doorgaan naar motie zes, Maartenshof. Heel goed dat men daar in gesprek gaat. Als geconstateerd is dat het aan beide kanten redelijke mensen zijn, dan denken wij dat we hen ook kunnen loslaten omdat daar niet een soort schoolmeester bij hoeft te zitten. Ik hoop dat wij straks kunnen vaststellen dat deze motie overbodig is. Wij vinden principieel dat deze motie overbodig hoort te zijn.

01:21:22

Mevrouw Pestman: Motie tien, opbrengst betaald parkeren van D66. Wij willen ook graag weten waar het geld precies naartoe gaat en houden graag een vinger aan de pols. We hebben dat de vorige vergadering ook gezegd. Het geld zal besteed worden aan de openbare ruimte en dit biedt veel meer mogelijkheden. Daar zijn wij ook tegen. Dank u, voorzitter.

01:21:50

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere woordmeldingen? Ja, de SP.

01:21:54

De heer De Waard: Dank, voorzitter. We hebben hier vorige week een interessant en levendig debat over gehad wat ik niet graag over wil doen. Dan hou ik me ook even bij de moties. De motie nu wij niet meer praten, daar hebben we het in elk geval vaker over gehad, ook afgelopen keer. Die discussie gaan we niet overdoen. Daarnaast waren wij als SP destijds ook tegen de parkeervisie, dus om die nu heilig te verklaren via deze motie is een beetje vreemd. Dat gaan we niet doen. Daarnaast de volgende motie, verlaag de parkeerkosten voor het mkb. Bedrijven maken gebruik van de openbare ruimte en daar maken ze ook winst mee. Daarom is het ook logisch dat daar kosten aan zitten en dat die hoger worden naarmate het beslag op de openbare ruimte hoger wordt. Daarnaast is een verlaging van 80 procent heel fors, en daarom zijn we daartegen.

01:22:51

De heer De Waard: De motie over parkeren en zorg. Goed initiatief, fijn dat het onderling kan worden opgelost tussen bewoners en de zorgaanbieder. Wat ons betreft kan de gemeente daarin bemiddelen als dat nodig is. Dan nog de laatste motie over opbrengsten en betaald parkeren. Dat staat al in de stukken, daar zijn we al mee bezig. Wat ons betreft is die overbodig.

01:23:18

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de VVD.

01:23:20

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De SP geeft aan dat bedrijven winst maken met het gebruik maken van de openbare ruimte. Stel, een bedrijf maakt geen winst maar verlies en ze kunnen dit aantonen, worden ze dan vrijgesteld van die 529,25 euro?

01:23:39

De heer De Waard: Dat is misschien iets te gechargeerd gezegd van mij, dat wil ik best best toegeven. Ik denk dat we kunnen kijken wanneer de parkeerkosten echt problemen opleveren, ook voor vrij kleine bedrijven, dat we daar schappelijk in kunnen zijn en kunnen kijken waar we kunnen ondersteunen. Dus ja, dat was iets te gechargeerd gezegd van mij.

01:24:02

Voorzitter: Dan ben ik bij Student en Stad voor de woordmelding.

01:24:06

Mevrouw Goodijk: Dank u wel, voorzitter. Over het algemeen is onze fractie voorstander van betaald parkeren. De kostbare openbare ruimte die we hebben...

01:24:14

Voorzitter: Kunt u uw microfoon even iets anders plaatsen, want het is zo niet te volgen.

01:24:18

Mevrouw Goodijk: Moeten wij koesteren.

01:24:20

Voorzitter: Nog hoger. Bijna erin gaan zitten. Ja, zo.

01:24:28

Mevrouw Goodijk: Hopelijk ben ik verstaanbaar. Wij zien daarom in de plannen altijd liever

ruimte voor ontmoeting, de ruimte voor stilstaande blik. Als je als Groninger beslag wilt leggen op deze kostbare ruimte, dan vinden wij het niet gek dat je daar een vergoeding voor betaalt. De moties. Motie één, ondanks de fantastische en muzikale titel, zullen wij helaas niet steunen. Wij vinden het logisch dat het parkeerbeleid gewijzigd wordt juist voordat de problemen ontstaan. We vinden dat het college gegronde redenen heeft om dit beleid uit te voeren. Dat wil uiteraard niet zeggen dat wij vinden dat er niet serieus gekeken moet worden naar de bezwaren van inwoners, want de communicatie verdient inderdaad geen schoonheidsprijs.

01:25:11

Mevrouw Goodijk: Motie vijf. Wij begrijpen de strekking heel erg goed, en ook wij willen graag veel doen voor de ondernemers. Echter hadden wij een trapsgewijs model logischer gevonden, want om alle vergunningen voor 120 euro te verkopen vinden wij een heel groot verschil. Daarom zullen wij toch tegenstemmen, maar hopen wij dat we met elkaar gaan verkennen wat wel mogelijk is. Motie zes vonden wij een beetje micromanagement, maar wij verwachten dat er een toezegging mogelijk is vanuit het college. Motie tien dienen wij mede in, omdat we juist ook de onrust omtrent het nieuwe parkeerbeleid begrijpen. Deze motie kan hopelijk tegemoetkomen aan de zorgen van onze inwoners omtrent dit beleid en tevens wijkinitiatieven ondersteunen. Dank je wel.

01:25:55

Voorzitter: De PVV.

01:26:01

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Het is duidelijk. De PVV was en is geen voorstander van betaald parkeren. Daarbij veroorzaakt elke uitbreiding of elke maatregel elke keer weer een waterbedeffect. Helaas is daar geen meerderheid voor in deze raad en daarom proberen wij de harde randjes van dit beleid bij te stellen. Wij ondersteunen de betogen van het CDA over de kleine ondernemingen en het betoog van de Stadspartij over de participatie. De PVV heeft zich ingezet voor de tijdelijke parkeervergunningen van de Thuiszorg TSN en de Zorggroep Groningen. We werden de afgelopen commissie geconfronteerd met de inbreng van de heer Hemmes die duidelijk maakte dat bewoners op de J.F. Kennedystraat en de J.M. Den Uylstraat veel parkeeroverlast ervaren en zich soms ongelijk behandeld voelen.

01:26:54

De heer Ram: Om dat signaal serieus te nemen, vinden wij dat je ook in gesprek moet met deze inwoners en uiteraard ook met Maartenshof. We zijn er naartoe gegaan. We hebben met Maartenshof gesproken, met de Zorggroep. Het blijkt dat deze zorggroep hartstikke constructief is en uiteraard in gesprek wil met de bewoners. Bewoners zijn ook bijzonder verrast dat er naar hen geluisterd wordt. Aan beide kanten lijkt er een constructieve houding te zijn om dit probleem op te lossen in de J.F. Kennedystraat en de J.M. Den Uylstraat. We roepen het college op om in gesprek te gaan met deze beide partijen, het gesprek te faciliteren indien nodig, en eventueel te kijken naar maatregelen als dat wordt gevraagd. We hopen op een toezegging van het college op dit punt. Dat is mijn bijdrage, voorzitter.

01:27:51

Voorzitter: De ChristenUnie.

01:27:54

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Als we het hebben over parkeren in de openbare ruimte, daar hebben we net ook al een voorstel over vastgesteld, over de maatschappelijke parkeervergunning. Het CDA gaf het belang aan van vrijwilligers voor onze samenleving. Ook mooi dat de maatschappelijke parkeervergunning is vastgesteld daarvoor, om daarin ook tegemoet te komen. De moties. Motie één, ik heb net in een interruptie al wat daarover gezegd. Wat ons betreft is daar voldoende over gezegd en gaan we verder met in gesprek blijven met de inwoners. Dan motie vijf, verlaag de kosten van bedrijfsvergunningen. Ook wat ons betreft mag er best een vergoeding staan tegenover het gebruik van de openbare ruimte. Het bedrag, als je het omrekent naar per dag, vinden wij dat ook een redelijke vergoeding die gevraagd wordt. Dan motie zes.

01:28:53

Voorzitter: Daarover heeft u een vraag van het CDA.

01:28:55

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Maar het gaat toch niet per dag? De ChristenUnie kan toch ook begrijpen dat dat niet per dag gaat, maar dat werknemers of de ondernemer zelf per jaar die ruim 500 euro moet aftikken? Vindt de ChristenUnie dat echt een redelijk bedrag? Dat er een prijs op straatparkeren moet staan, daar zijn we het over eens. Maar vindt de ChristenUnie ruim 500 euro voor kleine ondernemers een redelijk bedrag?

01:29:23

De heer Rebergen: Het is ruim 500 euro, maar dan kun je er een jaar lang iedere dag gebruik van maken. Als je het omrekent naar een dag, is dat een redelijke vergoeding voor gebruik van de openbare ruimte. Motie zes, we zijn benieuwd naar de reactie van het college. Motie tien, de opbrengst van betaald parkeren. We gebruiken de opbrengst van betaald parkeren nu al voor het investeren in de openbare ruimte. Dat komt ook terecht bij de gebiedsteams, dus in de gebieden. Wat ons betreft is dat een goede werkwijze en zullen we motie tien niet steunen.

01:29:59

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor dat we naar de Partij voor het Noorden gaan.

01:30:03

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Wij houden het kort. Wij staan overigens op alle vier de moties, met overtuiging. We hebben geen enkele illusie dat die het gaan halen. We zien dat juist de partijen waar je het niet van verwacht een soort elitaire stap aan het creëren zijn. Door soms te zeggen dat bedrijven per definitie winst maken, door soms te zeggen: "Het is maar een paar euro per dag." Het is niet alleen een paar euro per dag voor de parkeerbelastingen, het is ook de OZB, en straks de reclamebelasting. Het gaat maar door. Als het om knoppen draaien gaat, dan zie je ook dat de parkeerbelasting elk jaar per uur met dubbeltjes stijgt. We gaan, zoals we dat vaker doen, Amsterdam achterna.

01:30:53

Voorzitter: Er is nog een vraag van de ChristenUnie.

01:30:56

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. De heer Van der Laan geeft aan dat het een

stapeling is van verschillende onderdelen. Vindt de heer Van der Laan het terecht dat de discussie niet hier moet worden gevoerd, maar bij het economisch beleid?

01:31:10

De heer Van der Laan: Voorzitter, dat zij van die spelletjes van wel of niet, en waar ga je het bespreken. Je wilt het gewoon niet, dus dan houdt het op.

01:31:20

Voorzitter: Ik stel voor dat we naar het college gaan. Er is een aantal vragen gesteld, en u bent in spanning op het preadvies. De wethouder.

01:31:29

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Ik zal de vier moties langslopen, maar niet nadat ik de partijen bedankt heb die hun dank aan de organisatie hebben uitgesproken voor het parkeerdossier. Het is een groot en complex dossier, er is veel aandacht vereist. Dat heeft vorige week tot een goede politieke discussie geleid die nu ook verschillen tussen partijen naar boven brengt. Dank voor uw complimenten aan de organisatie. Motie één, voorzitter, verzoekt het college zich aan de kaders van de parkeersvisie te houden. We houden ons natuurlijk aan de kaders die u ons als raad oplegt.

01:32:08

De heer Broeksma: Ik heb het eerder gezegd, u kunt ons niet kwalijk nemen dat wij een raadsbesluit uitvoeren. Als we het beter vinden dat we afwijken op bepaalde elementen, van een vastgesteld beleid, een vastgesteld kader of een vastgestelde visie, dan hebben we het daar expliciet met u over. Dat is bij het parkeren in april 2021 ook gebeurd. Het gesprek voeren we altijd. Als het gaat over actuele, lokale en specifieke situaties voeren we dat gesprek, en waar het wringt zullen we altijd beoordelen of maatwerk gepast is. We willen altijd helder kunnen uitleggen waarom we bepaalde keuzes maken. Kortom, voorzitter, we ontraden de motie.

01:32:46

De heer Broeksma: Motie vijf, de bedrijvenvergunningen. Even goed het beeld schetsen. Vijf vergunningen zijn mogelijk voor bedrijven, althans voor zover zij niet in de binnenstad gevestigd zijn. Er was een vraag van D66: zijn er verschillende tarieven in verschillende wijken? Tarieven niet, maar wel de onmogelijkheid voor bedrijven die in de binnenstad gevestigd zijn om überhaupt bedrijfsvergunningen aan te vragen. Dat is gewoon onmogelijk. In andere wijken zeggen we: "Tot vijf is mogelijk." Let hier wel, voor bewoners staan we dat niet toe. Voor bewoners is het maximaal twee. Ook niet in de binnenstad, maximaal één.

01:33:27

De heer Broeksma: In wijken voor bewoners maximaal vijf, want we weten wat voor bedrijven van belang kan zijn. Voor bewoners maximaal twee, moet ik zeggen. Voor bedrijven zeggen we: "Het is mogelijk, gezien de bedrijfsvoering, dat u daar tot vijf kunt gaan." De eerste is een relatief laag tarief en het tweede tarief komt neer op 44 euro per maand. Je kunt het per dag uitrekenen of per jaar, maar 44 euro per maand is niet iets wat idioot hoog is. We weten dat sommige bedrijven dat het heel erg moeilijk vinden, ook omdat het een stapeling is van andere thema's. Dat weten we. U hebt zojuist de maatschappelijke parkeervergunningen vastgesteld, om daar een pilot mee te beginnen. Wij vinden het niet

gepast om voor commerciële bedrijven hetzelfde te vragen als voor maatschappelijke organisaties, zoals scholen en vrijwilligersorganisaties, zoals u zojuist heeft vastgesteld.

01:34:18

De heer Broeksma: Verschillende tarieven hebben andere steden wel, ook waar de eerste vergunning en de tweede vergunning verschillende tarieven hebben. In een aantal steden is die derde, vierde of vijfde vergunning helemaal niet mogelijk. Ik geef u het voorbeeld van Utrecht. In de ene schil is de eerste vergunning 1.140 euro per jaar en de tweede 2.284 euro. In een wijk daaromheen is de eerste vergunning 544 euro en de tweede 1.088 euro. De derde vergunning is daar niet mogelijk. Als laatste overweging, voordat ik zeg dat wij dat een negatief advies geven, we ontraden deze motie, is dat er ook een structurele opbrengst is in de begroting van enkele tonnen per jaar. Dat is iets verlaagd. Dat betekent dat die ook een druk legt op de begroting en dat daar voor dekking gezorgd moet worden. Wij ontraden motie vijf.

01:35:12

De heer Broeksma: Motie zes. Ik zeg net dat we in gesprek gaan waar moeilijkheden ontstaan. We zijn ook in gesprek met Maartenshof. U weet dat, daar spreken we regelmatig mee. Ook met de bewoners. Vorige week één van de bewoners, één van de insprekers die aangaf: we hebben nog steeds last, ondanks dat het probleem wat wij eerder constateerden in een deel van de wijk nog steeds bestaat, in een ander deel is het opgelost. Dat heeft te maken met Maartenshof. Zeker. Motie zes, we gaan het doen. Ik zeg u toe dat we die gesprekken voeren. We gaan in gesprek met de bewoners, met Maartenshof om te kijken...

01:35:58

De heer Broeksma: De vergunningen, u weet de reden waarom we Maartenshof een aantal vergunningen hebben gegeven voor de medewerkers. Dat heeft te maken met hun enorme inzet voor de corona in de afgelopen jaren met zeer kwetsbare mensen. Zij hebben ook een deel van de zorg van het Martiniziekenhuis overgenomen. De bedrijfsvoering, het hele parkeergebeuren, heeft minder aandacht van hen gekregen. We hebben daarop geacteerd en we zeggen: "Maartenshof, u krijgt meer ruimte om met uw werknemers in gesprek te gaan over uw mobiliteitstransitie, om dat te regelen. Dat doen ze ook. Tot die tijd een tijdelijke regeling. Dat leidt tot deels ongemak, ongewenste omstandigheden. Zouden de auto's wat meer gespreid kunnen worden in de wijk? We gaan het gesprek aan, dat zeg ik toe.

01:36:45

De heer Broeksma: Tot slot, voorzitter, de laatste motie. Ik moet hem even erbij pakken. De wijkbudgetten. U heeft op 21 april of 28 april 2021 al een besluit genomen om dit te doen, maar eigenlijk net iets anders dan wat u zegt in uw motie. Uw motie is ruimer en dat zint het college niet. Deels doen we uw motie al. De meeropbrengsten willen we echt, dat is misschien het verschil met uw motie, laten landen bij het doel waarvoor het is verzameld, namelijk investeren in het anders inrichten van de herwonnen openbare ruimte. Om het sec toe te voegen aan wijkbudgetten betekent dat het doel of de reden waarmee het ingezameld is te ver los komt te staan van het doel waarvoor we het willen gebruiken, en ook waarvoor u uw eerdere besluitpunt vier heeft genomen op 28 april 2023.

01:37:41

De heer Broeksma: We willen dat laten landen in de openbare ruimte. Groen, bomen, speelplek. We willen de parkeerplaatsen houden, zodat we altijd heel makkelijk een plek kunnen vinden. De bal ligt bij de buurt, die zit in onze brief. Dus het deel wat ik goed vind van de motie doen we al. Het deel wat ik slecht vind van de motie ontraden we. Daarom ontraden wij motie als geheel. Uiteindelijk doen we dat herinrichten van de herwonnen openbare ruimte uiteraard via de gebiedsteams met de bewoners. Dus wij ontraden motie tien. Tot zover, voorzitter.

01:38:14

De heer Broeksma: Prima. Ik kijk even naar de indieners, in de eerste plaats van de motie onder zes. Daar heeft u een toezegging op van de kant van het college. Na de woordvoering van de heer Van der Laan zal hem dat in ieder geval heel vreugdevol stemmen. Er wordt iets mee gedaan. Ik kijk of u de motie nog verder in behandeling wilt geven of dat u zegt: "Dan kan die nu worden ingetrokken." Wat zegt de indiener daarover?

01:38:45

De heer Rustebiel: Dank u wel, voorzitter. We zijn erg blij met de toezegging van de wethouder, dus we zullen deze motie intrekken. Dan kijken wij uit naar het vervolg. Dank u wel.

01:38:58

Voorzitter: Dank u zeer. Dan kijk ik naar de redactie van de motie onder tien. Leidt dat nog tot een andere redactie na de woordvoering? De heer Rustebiel.

01:39:07

De heer Rustebiel: Ik had eigenlijk nog een vraag aan het college naar aanleiding van de beantwoording op de motie. Als mijn fractie eerlijk is, valt het ons tegen dat een thema waar we het zoveel over hebben, het herwinnen van de openbare ruimte, en een ander thema waarover we het veel hebben, bewonersregie... Als we dan zien wat er in de praktijk gebeurt... Hoeveel vierkante meters zijn er gewonnen? Hoeveel parkeerplekken heeft de buurt onder haar hoede genomen om er echt wat anders mee te gaan doen? Wij vinden dat voor een thema wat zoveel beleidsmatige aandacht krijgt in de praktijk tegenvallen. Ik ken natuurlijk wel het voorbeeld van Selwerd en zo, dus er gebeurt wel wat. Als deze motie het niet is, dan ben ik wel heel erg benieuwd - ik hoef niet direct antwoord, daar is de vraag te groot voor - wat het college dan nodig heeft om de transitie aan te jagen. Bewonersregie, openbare ruimte vergroten, wij willen eigenlijk gewoon meer en sneller daarop. Wij zien dat dat nu best wel langzaam gaat. Vandaar de motie.

01:40:01

Voorzitter: Wethouder, nog antwoord daarop?

01:40:03

De heer Rustebiel: Ik kan er wel iets over zeggen. Als de heer Rustebiel het heeft over het herwinnen van de openbare ruimte, neemt het college belangrijke stappen. Als het gaat over de inzet: u kent rondom de Grote Markt, u noemt Selwerd en er zijn ook andere plekken waarbij de openbare ruimte echt herwonnen wordt op verschillende thema's voor verschillende gebieden. Als het gaat over klimaatadaptatie, groen, herinrichting van straten. Daar geven wij veel geld aan uit. Punt. Een grotere discussie klopt ook. Als het gaat over de

inzet van de meeropbrengsten van het parkeren in de derde schil moet het eerste jaar nog afgerond worden. Dat is vorig jaar geweest, in 2022.

01:40:40

De heer Rustebiel: Dat betekent dat u bij de komende begroting getallen kunt zien waar u kunt zeggen: dit zijn de bedragen, de meeropbrengsten, waarvan wij zeggen als raad: "Dit gaan we gebruiken om in te zetten in de herinrichting van die straten, samen met de bewoners, hoe ze dat willen hebben in de jaren die hierna volgen." Ik wil u ook erop wijzen dat in de derde schil de meeropbrengsten verschillend zijn. Meer eigen opritten of niet, of meer eigen autobezit of niet. Dat zijn verschillen. U als raad zult aan zet zijn om te zeggen: "Dit zijn de bedragen die wij willen uitgeven aan het herinrichten van de openbare ruimte en de gebieden waarom het gaat. Tot zover.

01:41:21

Voorzitter: Prima. Ik wil eigenlijk voorstellen dat we tot een afronding komen. We hebben een uitvoerige commissievergadering gehad. Voor een deel komt u gewoon niet bij elkaar, dat kan. Daar is dit ook voor. Ik wil eigenlijk voorstellen dat we overgaan tot stemming van deze moties. Dan heeft u ook de ruimte om uw stemverklaring te doen. Ik constateer dat de moties onder één, vijf en tien gehandhaafd blijven qua tekst. Dat is een correcte constatering. Dat is juist. Nee, dat is niet correct? De heer Rustebiel.

01:41:53

De heer Rustebiel: Op basis van wat de wethouder nu zegt... Als wij meer cijfers op papier hebben, willen wij best deze motie aanhouden om te kijken hoe we er tegen die tijd over spreken. Dan halen we hem nu van de agenda en dan komen wij erop terug. Het gaat niet alleen om de ruimte, het gaat ook om de bewonersregie die wij heel belangrijk vinden. Daar komen we nog over te spreken. Dan trekken we hem nu in.

01:42:10

Voorzitter: Prima, dan komen we daar later nog een keer over te spreken. Dan hebben we alleen motie één en vijf in stemming te brengen. Dan kijk ik of daar stemverklaringen over zijn, buiten datgene wat u in de woordvoering al heeft gezegd. Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over de motie onder één. Ik breng het voorstel in stemming. Er moeten 42 stemmen worden uitgebracht, dat is ook gebeurd. Voor elf, tegen 31. De motie is verworpen. Dan zijn we bij de motie onder nummer vijf. Zijn daar nog stemverklaringen bij? Dat is niet het geval. Dan breng ik de motie in stemming. Ik sluit de stemming. Er zijn 42 stemmen uitgebracht. Voor elf, tegen 31. Dat betekent dat de motie is verworpen.

Moties n.a.v. collegebrief Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling 2023-2026

- *M02: Pak regie op de Wet Betaalbare huur*
- *M03: Oprichten vereveningsfonds sociale woningbouw*
- *M07: Omzettingsvergunningen*

01:43:17

Voorzitter: Daarmee gaan we naar het volgende blokje. Ik denk dat het iets sneller kan. Ik wilde hier wat ruimte voor geven, omdat parkeren ons altijd emotioneert, of het nou met de fiets of met de auto is. Dit kan sneller, denk ik. Dat gaat over het meerjarenprogramma

stadsontwikkeling. Er is een drietal moties voor, onder twee, drie en zeven. Wenst iemand daar woordmelding? Gaat uw gang.

01:43:56

De heer Tjepkema: Dank, voorzitter. Ellenlange wachtrijen voor sociale huurwoningen, stijgende woningprijzen, huizen die niet passen bij de grootte van je gezin. Het is al lang duidelijk dat we midden in de wooncrisis zitten. Een wooncrisis die juist ook in een grote gemeente als Groningen hard gevoeld wordt, want het is steeds moeilijker om een passend thuis te vinden, terwijl wonen juist een grondrecht is en aan de basis van je bestaan staat. Deze coalitie en dit college kiezen er daarom voor om fors bij te bouwen, om duizenden woningen bij te bouwen, binnen bestaande kernen, in nieuwe wijken als Stadshavens, De Suikerzijde, De held en in Meerstad. Veel meer sociale huurwoningen. Juist de betaalbare woningen zijn zo hard nodig op dit moment.

01:44:38

De heer Tjepkema: Het bouwen van sociale huurwoningen doen we op onze eigen grond, maar dat doen we ook op grond van projectontwikkelaars waarmee we afspraken maken over de woningen die ze daar realiseren, waarmee we ook grip behouden op het programma daar. We zien dat het niet altijd lukt. We zien dat het niet altijd lukt om de sociale huurwoningen op grond van projectontwikkelaars te realiseren. Het heeft er veel mee te maken dat de sociale huurwoningen duurder zijn om te bouwen en dat er minder valt te verdienen dan bij vrijesectorwoningen.

01:45:05

De heer Tjepkema: De Partij van de Arbeid wil de onderhandelingen met projectontwikkelaars over het realiseren van de sociale huurwoningen volop voortzetten. Als het niet lukt om de sociale huurwoningen die we met z'n allen zo hard nodig hebben te realiseren, dan wil de Partij van de Arbeid dat er een achtervang is. Dan wil de Partij van de Arbeid dat we vereffeningsfonds hebben waar je een bijdrage in kan laten storten door de projectontwikkelaars om elders in de gemeente meer sociale huurwoningen toe te voegen en dus ook bij te dragen aan gemengde wijken. Daarvoor dienen wij vandaag een motie in. Niet als afkoop, niet als boete, maar voor een eerlijke bijdrage aan maatschappelijke opgaven.

01:45:42

De heer Tjepkema: De tweede motie die wij indienen gaat over de Wet betaalbaar wonen. De Wet betaalbaar wonen wordt in 2024 ingevoerd, en dat is een hele goede zet vanuit het Rijk, want betaalbare huur tot ongeveer 1.100 euro wordt daarmee gereguleerd. Dat betekent dat je veel meer rechten hebt om te halen als huurder van bijvoorbeeld een middenhuurwoning. Het is goed dat de gemeente daarop gaat handhaven, het is ook goed dat het steunpunt huren erin gaat voorzien om huurders te gaan ondersteunen op het moment dat het ingevoerd wordt. Juist nu die wet in voorbereiding is, juist nu die uitvoering ook straks nabij is, is het goed om ook als gemeente de regie te pakken en in beeld te brengen hoe de handhaving eruit zou moeten zien, wat daarvoor nodig is en wat de capaciteit bij het steunpunt huren ook zou moeten zijn. Daarvoor dienen we deze motie in.

01:46:23

De heer Tjepkema: Dan kort over de motie van Student en Stad, VVD en D66, zag ik net. Die

motie gaat over omzetvergunningen en daar zijn wij als Partij van de Arbeid in ieder geval faliekant tegen. Er is een hele goede reden waarom we deze omzetvergunningen juist ingevoerd hebben in onze stad. Dat is omdat we zagen dat in wijken als Vinkhuizen en Paddepoel mensen zagen dat de woningen onder hen weggekocht werden en verhuurd werden, waardoor de wijken minder leefbaar werden. Dat we zagen dat het aantal koopwoningen dat beschikbaar is in onze gemeente afnam. Dat we zagen dat huisjesmelkers misbruik maakten van dit systeem en studenten die in die woningen terechtkwamen uitknepen.

01:47:03

De heer Tjepkema: Het is ook de reden waarom we nog recent, en dat is iets meer dan een jaar geleden, een opkoopbescherming ingevoerd hebben die eigenlijk precies hetzelfde beoogt: niet het opkopen van de huizen om ze te gaan verhuren. Overigens een opkoopbescherming waar twee partijen die op deze motie staan, D66 en Student en Stad, voorgestemd hebben.

01:47:22

Voorzitter: Dat leidt tot een vraag van D66.

01:47:27

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. Nu we toch bij D66 waren aangekomen, vraagt D66 zich af wat de boodschap van de Partij van de Arbeid is richting studenten die geen kamer kunnen vinden. Daarnaast als tweede vraag is het ook de vraag: hecht de PvdA eigenlijk sociale waarde aan het samenwonen op kamers. Daar hebben we er veel minder van, daar is een tekort van. Ik hoor daar helemaal niets over.

01:47:54

De heer Tjepkema: Daar heeft u wel iets over kunnen horen, zeg ik via de voorzitter tegen D66. Daar hebben we heel vaak voor gepleit, en dat gaan we ook doen. We willen BouwJong! voortzetten, we willen huisvesting op Zernike. We hebben zelfs gezegd: "We willen iets verder gaan dan het college wil, op het moment dat we zien dat er nog meer huisvesting nodig is. Dat je ook in nieuwe wijken als Suikerzijde en dergelijke ruimte gereserveert, juist voor studenten, juist ook om samen te wonen en niet alleen in studio's. Wat we vooral hiermee doen is koopwoningen teruggeven aan de Groningers. U zet de Groningers met de koopwoning af tegen studenten. Wij zeggen dat het beiden kan. Dit is een ontzettend slecht voorstel, waarmee je eigenlijk tegen de bewoners van Vinkhuizen en Paddepoel zegt: "Zoek het maar uit." Waarmee je zegt tegen de zoekers van betaalbare koopwoningen waar D66 ook in ieder geval voor pretendeert op te komen: "Zoek het maar uit." Waarmee je zegt tegen studenten: "Hier bent u, hier zijn de huisjesmelkers. Zoek het maar uit." Daar zullen wij tegenstemmen als Partij van de Arbeid. Dank u wel.

01:48:46

Voorzitter: Dank u zeer. Dan komen we bij de maidenspeech van Daan Swets. Ik geef u graag het woord.

01:49:18

De heer Swets: Dank u wel, voorzitter. Allereerst kort over de moties over regie pakken op de Wet betaalbare huur en over het vereffeningsfonds. We zijn heel blij dat de middenhuur

vanaf 2024 meer gereguleerd gaat worden en dat er ook geen woekerprijzen meer kunnen worden gevraagd voor woningen die net buiten de sociale woonklasse vallen. Wij zijn altijd voorstander geweest van de bescherming van huurders, wij steunen deze motie daarom ook van harte. De motie over het vereffeningsfonds steunen wij eveneens. Het is belangrijk dat we in een ongedeelde stad overal voldoende sociale huurwoningen bouwen, net zoals dat ook belangrijk is dat we overal voldoende studentenwoningen hebben. Hierover zometeen meer.

01:49:59

De heer Swets: Voorzitter, dan komen we na twee smakelijke voorgerechtjes aan bij wat ons betreft het hoofdgerecht. Wij dienen vandaag samen met de VVD en D66 een motie in waarbij we het college oproepen om een onvoorzien negatief effect van gemeentelijk beleid te compenseren. Sinds er in 2016 is besloten om het voor vastgoedbeheerders makkelijker te maken om studentenkamers om te bouwen naar studio's, kwam het toenmalige college er al snel achter dat dit eigenlijk veel te effectief werkte. In een paar jaar tijd verdwenen er ruim 3.200 studentenkamers en hier kwamen nog geen 2.400 studio's voor terug. Voor de snelle rekenaars onder ons: dat zijn inderdaad 800 minder studentenwoningen. Dat is direct toe te wijzen aan het gevoerde beleid.

01:50:45

De heer Swets: Het college wil niet dat vastgoedbazen zomaar omzettingsvergunningen kunnen aanvragen om panden te verkameren omdat ze niet willen dat er te veel studentenkamers zijn en dat dit dan ten koste zou gaan van andere doelgroepen. Daarvoor hebben we alle begrip. We zeggen ook niet tegen het college om weer onbepakt omzettingsvergunningen uit te geven, en al helemaal niet in wijken waar al genoeg - genoeg kan je over twisten - studentenwoningen zijn. Waar we vandaag om vragen is simpelweg een compensatie van door gemeentelijk beleid veroorzaakte schade. We zijn ook helemaal niet op zoek naar een excuus van de wethouder of een "we betreuren de ontstane situatie". Dat is voor studenten helemaal niet relevant. In excuses kunnen studenten nu eenmaal niet wonen.

01:51:28

De heer Swets: Dat die situatie echt urgent is, dat laat ook de woonmonitor zien. Op dit moment is er 2.600 studentenwoningen meer vraag dan aanbod. En nieuwbouw, waaraan ook de PvdA refereerde, zoals op Zernike, is daarvoor deels een oplossing. Dat gaat nog hartstikke lang duren. Wanneer de eerste paal op Zernike in de grond gaat is op dit moment zelfs nog niet zeker. Het opnieuw uitgeven van omzettingsvergunningen tot de grens van 800 wooneenheden is technisch mogelijk en het verlicht de woningnood op korte termijn. Voorzitter, ik heb zelf het geluk gehad dat ik in 2017 slechts één keer heb hoeven hospiteren en nu al ruim vijf jaar in een heel hecht huis met 22 huisgenoten wonen.

01:52:10

De heer Swets: In de afgelopen jaren heb ik met eigen ogen het vestigingsklimaat voor studenten zien verslechteren. Hechte studentenhuizen worden momenteel uit elkaar gerukt omdat hun huurbaas liever dure studio's verhuurt. In ons huis loopt het aantal reacties al jaren op naar zelfs meer dan 200 reacties op een enkele kamer die vrijkomt. De verhalen van hospitanten die soms al zeventien hospies hebben gehad en telkens weer naar Groningen

afreizen in een steeds kleiner wordende hoop om een kamer te vinden, zijn echt schrijnend. Ik voel me soms echt een stokoude student als ik mezelf met mijn 25 jaar afvraag of vroeger dan toch echt alles beter was. Ik ben zelf onderdeel van de zogeheten pechgeneratie.

01:52:52

De heer Swets: Ik kan u vertellen dat ik een enorme hekel heb aan het woord pechgeneratie. Pech impliceert namelijk dat iets je overkomt, en dat is in dit geval helemaal niet het geval. Dat er een generatie is die geen studiefinanciering heeft ontvangen en daarvoor een compensatie van likmevestje krijgt is namelijk helemaal geen pech, maar bewust gevoerd beleid. Net zoals het bewust beleid is van deze gemeente om studenten geen energietoeslag uit te keren. Toen ik gisteren in de krant las dat de gemeente dit beleid beargumenteerde met, en ik citeer: "Om te voorkomen dat miljoenen gemeenschapsgeld gaat naar studenten die ermee op wintersport gaan", was ik echt geschokt. Dat soort uitspraken passen niet bij een gemeente die studenten als volwaardige inwoners ziet. Ik kan wethouder Eikenaar alvast zeggen dat het laatste woord hierover wat ons betreft zeker nog lang niet gesproken is.

01:53:43

De heer Swets: Ik heb de voorzitter afgelopen week gevraagd hoe lang een maidenspeech eigenlijk mag duren. Het antwoord was lang. Op een gegeven moment zou de voorzitter er wel een beetje ongemakkelijk bij gaan zitten. Ik zie de voorzitter nog erg comfortabel zitten, dus ik ga nog even door. Vroeger kon je gerust tien jaar over een studie geschiedenis doen en dan kon je later gewoon nog minister-president worden. Misschien is daar wel een beetje het beeld ontstaan van de luie student. Tegenwoordig kom je daar helaas niet meer mee weg. De studiedruk is flink toegenomen, en niet nominaal lopen gaat je als student al snel flink in de papieren lopen.

01:54:18

De heer Swets: Daarnaast ben je er ook al lang niet meer alleen met een diploma, en heb je zonder enkele commissies of een bestuursjaar oprecht een achterstand op de arbeidsmarkt. Dan nog corona erbij, dat heeft het leven van veel jongeren stilgelegd. Hen is een deel van de jeugd ontnomen. Om mij heen zie ik dan ook veel studenten die het echt zwaarder en lastiger hebben dan de generaties voor hen. Ze worden geraakt door klimaatverandering, de enorme inflatie, waardoor een bijbaantje niet meer genoeg is om boodschappen te kunnen betalen, en een gestegen energierekening waardoor ze in de winter letterlijk in de kou zitten. Toch zijn studenten bij beleidsmakers vaak een ondergeschoven kindje en telt hun stem niet echt mee. Dat is voor mij echt de belangrijkste motivatie om politiek actief te worden. Studenten echt een stem te geven en te zorgen dat er niet alleen over hen, maar ook met hen gesproken wordt.

01:55:07

De heer Swets: Voorzitter, voordat ik ga afsluiten nog een woord van dank. Dank aan mijn voorganger Steven Bos voor alle trainingen en voorbereiding op het raadslidmaatschap. Dank aan al mijn fractiegenoten voor het inwerken en het eraf halen van de te scherpe randjes van deze speech. Dank aan de bodes en het ambtelijk apparaat voor de prettige ondersteuning tot nu toe. Dank aan DUO voor de sponsoring in de afgelopen jaren, en we hebben het nog wel een keer over de terugbetaling. Tot slot, dank aan alle raadsleden en

woordvoerders voor de prettige samenwerking tot nu toe. Ik kijk enorm uit naar de komende jaren waarin we nog vaak zullen botsen, maar hopelijk nog vaker elkaar zullen vinden om samen Groningen een klein stukje mooier achter te laten dan hoe wij haar vonden. Dank u wel, voorzitter. Tot zover.

01:56:03

Voorzitter: Dank u zeer. Gefeliciteerd met uw maidenspeech. U moet maar zo denken: als de wethouder al correct geciteerd is in de media, dan is het gewoon de kift omdat hij zelf niet kan skiën.

01:56:18

De heer Swets: [onhoorbaar 01:56:20 - 01:56:23]

01:56:26

Voorzitter: Ik kijk even verder. Zijn er nog andere woordmeldingen? De VVD, gaat uw gang.

01:56:30

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Ook dank aan de heer Swets voor de mooie maidenspeech. De VVD is van mening dat de afgelopen tijd veel kamers zijn verdwenen. Daarom vraagt deze motie om het mogelijk maken om meer kamers toe te voegen, en dus weer een omzettingsvergunning uit te geven tot het niveau van het aantal verdwenen kamers. We hopen op steun van de andere partijen. Dan ga ik even in op de motie over de Wet betaalbare huur.

01:56:54

Voorzitter: U heeft eerst een vraag van de Partij van de Arbeid.

01:57:00

De heer Tjepkema: Waar staat de V in VVD eigenlijk voor? Dan heb ik het over de eerste, Volkspartij. Wat zegt u tegen alle inwoners van Vinkhuizen, van Paddepoel en van die andere wijken die te maken krijgen met opgekochte huizen, die te maken krijgen met wijken die leeglopen op deze manier?

01:57:16

De heer Heiner: De VVD is van mening dat er voldoende aanbod moet zijn. Ook voldoende aanbod van kamers. De afgelopen tijd zijn er ontzettend veel kamers verdwenen. We hebben het daar ook uitgebreid over gehad. Daarom dienen wij samen met Student en Stad en D66 de motie in, om te zorgen dat de omzettingsvergunningen uitgegeven worden tot het niveau van voordat die regel werd ingesteld dat er geen omzettingsvergunning meer werden uitgegeven.

01:57:37

Voorzitter: Dan heeft u een vraag van de SP.

01:57:43

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik werd hier een beetje door geïnspireerd omdat ik iemand op de publieke tribune heel erg zag zuchten omdat hij twee raadsperiodes geleden een van de grondleggers was om dat stomme idiote kameromzettingsvergunningenbeleid terug te brengen naar nul. Dan vraag ik me aan de VVD af: wilt u echt weer terug naar de situaties

dat wij grote generaties jongeren, waarvan we net hebben gehoord hoe moeilijk ze het hebben, rechtstreeks in de armen duwen van mensen die ze uitbuiten?

01:58:13

De heer Heiner: Voorzitter, niet iedereen die een huis verhuurd is bij voorbaat een huisjesmelker. Niet iedereen buit de student uit. We willen juist, zoals de heer Swets ook aangaf, dat mensen wel weer met 22 mensen in een huis kunnen wonen. Dat is ontzettend goed voor de sociale cohesie.

01:58:34

De heer Brandenburg: Voorzitter, vanochtend of begin deze week een rapport van de huurcommissie: van de gevallen waarin er een student in beroep gaat tegen zijn verhuurder wordt 90 tot 99 procent in het gelijk gesteld. Hoezo, niet iedereen is een huisjesmelker?

01:58:55

De heer Heiner: Er zijn ook studenten die niet in beroep gaan tegen hun huisbaas. Dat zijn dan niet de huisjesmelkers. We moeten de huisjesmelkers keihard aanpakken, dat heb ik hier al heel vaak gezegd. Maar waarvoor we moeten zorgen, is dat we wel dat aanbod van studentenhuizen behouden en dat we niet iedereen in zijn eentje in studio's zetten. Daar worden studenten niet gelukkig van. Je kunt veel leren van elkaar, dat is onderdeel van je studentenleven. Dan vervolg ik mijn woordvoering, voorzitter. De VVD is voorstander van de motie van de PvdA over de Wet betaalbare huur. De VVD is namelijk van mening dat de regels die we hebben altijd gehandhaafd moeten worden. Stel, die regel is geen goede regel, dan vinden wij dat die regel afgeschaft zou moeten worden bij bijvoorbeeld het samenwoonverbod. Daarom is de VVD voorstander van deze motie.

01:59:42

De heer Heiner: Dan hebben we het over het vereffeningsfonds. De VVD vraagt zich af wat het doel van de PvdA is. De gemeente kan, wat de VVD betreft, prima sturen middels vergunningstrajecten. Dan kunnen we sturen op waar welke soort woning wordt toegevoegd. Het onderzoek lijkt de VVD overbodig. Ook een onderzoek is namelijk niet gratis, het kost ontzettend veel geld. Op andere plekken, zoals in Assen, krijgen ontwikkelaars juist geld als ze meer sociale huurwoningen realiseren. Is de PvdA dan van mening dat we projectontwikkelaars moeten gaan subsidiëren?

02:00:14

Voorzitter: De Partij van de Arbeid.

02:00:16

De heer Tjepkema: Dat is exact wat we doen met het vereffeningsfonds. U snapt blijkbaar, of in ieder geval zeg ik via de voorzitter, lijkt de VVD niet te begrijpen hoe gebiedsontwikkeling werkt. Dan heeft u blijkbaar ook niet geluisterd naar wat ik net allemaal te zeggen had. Het is niet zo dat je met de vergunningverlening zomaar een huis gerealiseerd hebt. Dit is een onderhandeling en het gaat over machtsposities. Waar je voor moet kiezen is dat je echt de regie durft te pakken en dat je echt die macht als gemeente terug durft te pakken door te zeggen tegen een projectontwikkelaar: "Dit is uw grond en we vinden dat u ook echt die bijdrage moet leveren aan het oplossen van de maatschappelijke problemen." Daar kiest de

VVD steeds niet voor. Dan blijft het bij mooie loze woorden, maar dan gaat het nergens heen.

02:00:56

De heer Heiner: Voorzitter, de PvdA is dus van plan om projectontwikkelaars geld te gaan geven, te gaan subsidiëren. Dat hadden wij als VVD nooit verwacht van de PvdA.

02:01:08

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere woordmeldingen? Ja, de ChristenUnie.

02:01:14

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal ook de moties langsgaan. Motie twee, pak regie op de Wet betaalbare huur. We vonden de motie wat technisch, had misschien ook gewoon nagevraagd kunnen worden. We staan er wel achter dat het moet gebeuren, dus we zullen de motie steunen. Wij staan bij de motie oprichting vereffeningsfonds. Wel met de kanttekening dat we moeten uitkijken dat het niet een afkoop wordt, of dat ook in het onderzoek kan worden meegenomen. De motie omzettingsvergunningen, we gaan er daarbij gemakshalve vanuit dat bedoeld wordt dat er 800 kamers uit de markt zijn gehaald, in plaats van 800 studentenwoningen. Daarnaast is de ombouw naar studio's... In een studio woont heel vaak meer dan één student. Qua inhoud van de motie gaat het daar wat ons betreft een beetje mank. De omzettingsvergunning weer invoeren is niet onze manier om dit probleem op te lossen. Wij zullen tegen deze motie zijn.

02:02:26

Voorzitter: D66.

02:02:28

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. D66 werkt lokaal, maar ook landelijk hard aan de regulering van de woningmarkt, zodat meer mensen een betaalbare koop- of huurwoning kunnen vinden. Daarom komt er, mede door de steun van D66, een einde aan tijdelijke huurcontracten. Een wens die D66 in het coalitieakkoord liet opnemen en die deze week uiteindelijk werkelijkheid werd, mede met dank aan PvdA en SP. Daarom ook het voorstel van SP en D66 in de Kamer, wat voor studenten vaste huurcontracten regelt. Er waren een aantal partijen die dachten dat het een uitzondering zou moeten zijn. Wij vinden ook dat studenten recht hebben op zo'n contract.

02:03:07

De heer Lo-A-Njoe: Dat is de manier waarop de D66 invulling geeft aan bestaanszekerheid. Een huis om in te wonen, zodat je er niet uit kunt worden gezet als je te veel klaagt. Dat doen we op een realistische manier. Als het gaat om de moties, dan zie je dat terug. Motie twee, regie betaalbare huur. In kaart brengen hoe te handhaven van de regels die we in Den Haag bedenken. Ja, uiteraard zijn wij daarvoor. Het is ook een zaak die wij steunen. Het is ook niet voor niets dat ik aankomende maandag met onze woordvoerder in de Tweede Kamer, Faissal Boulakjar, naar het steunpunt huren in Groningen zal gaan voor een werkbezoek.

02:03:42

De heer Lo-A-Njoe: Motie drie, oprichten van het vereffeningsfonds, bij ons beter bekend als de bouwboete, na de broodjesboete en de reclameboete. Je zou het ook een aflat kunnen

noemen, namelijk gelegitimeerd te weinig betaalbare bouw wonen tegen een betaling. Dat is uiteindelijk waar wij bang voor zijn, en daarom zullen we dit niet steunen. Die aflaat wordt doorgerekend aan de kopers van veel te dure woningen die gebouwd gaan worden. Je kunt op die manier heel legitiem geen betaalbare woningen bouwen. Dat maakt de PvdA, of dat maken de indieners, hiermee mogelijk. Dat zullen we niet steunen.

02:04:16

Voorzitter: Een vraag van de PvdA.

02:04:20

De heer Tjepkema: Ik heb D66 in debatten vaak horen zeggen: "Er zijn projectontwikkelaars die prima bijdragen aan deze ambities." Daarmee zegt D66: "Het is heel goed mogelijk dat projectontwikkelaars dat doen." Volgens mij is dat ook waar. Volgens mij zijn er veel projectontwikkelaars die keurig sociale huurwoningen realiseren. Juist daarom, juist omdat dat het geval is, zou D66 toch schouder aan schouder met de indienende partij voor deze motie moeten staan en zeggen: "Als je dat niet doet als projectontwikkelaar, dan vragen we die eerlijke bijdrage. Jullie collega's doen dat ook allemaal en daar geloven wij ook in."

02:04:50

De heer Lo-A-Njoe: Het zou mooi zijn als dat zo werkt. Wij verwachten echt dat de bouwers hier misbruik van gaan maken. De intentie is wellicht goed, die waardeer ik ook absoluut, voorzitter, maar je geeft hiermee een escape terwijl dat niet de bedoeling is. Dat snap ik heel goed, en dat is de reden waarom we het niet zullen steunen. Dat geldt niet voor motie zeven, je hoeft niet naar huis vannacht.

02:05:44

Voorzitter: Er is van de SP ook nog een vraag.

02:05:44

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik ben benieuwd of D66 het met ons eens is dat iets beter is dan niets. U denkt, op grond die bijvoorbeeld niet van ons is, dat ontwikkelaars het zelf wel doen. Als ze dat niet doen, dan krijg je er nu helemaal niks voor terug. Dan doen ze het gewoon niet, en dan hebben we geen middelen. Moeten we dan niet toch nog iets van hen vragen op het moment dat dit gebeurt? Bijvoorbeeld een bijdrage zodat we elders wel die woningen kunnen realiseren?

02:05:44

De heer Lo-A-Njoe: Ik zou iets meer vertrouwen hebben in de bestuurskracht van ons college. Bij Stadshavens zien we bijvoorbeeld dat het college prima in staat is om met particuliere eigenaren van grond en projectontwikkelaars afspraken te maken over de verdeling van verschillende segmenten in de woningbouw. Wij denken dat je het gesprek daarover moet aangaan, dat je daar goede afspraken over moet maken, en dat je projectontwikkelaars daarop moet aanspreken. We willen hetzelfde, maar wij denken dat dit niet de goede maatregel is. Ook omdat je op deze manier echt het risico loopt in deze markt om projectontwikkelaars weg te jagen. Helaas gaat het niet zo heel hard met de ambities van het realiseren van nieuwe woningen. Wij denken dat het misschien helemaal tot stilstand komt op deze manier. Op die manier gaan heel veel mensen geen woning vinden terwijl ze die heel hard nodig hebben.

02:06:30

Voorzitter: Een vervolgvraag van de SP.

02:06:32

De heer Brandenburg: Voorzitter, zoals ik het heb begrepen was Stadshavens juist de aanleiding om met deze motie te komen, omdat we daar niet die 30 procent halen die wij als gemeente graag willen. Dan kunt u wel zeggen: "U moet een beetje vertrouwen erin hebben, dan komt het wel goed." Dat is de liberale gedachte dat de markt het wel regelt. Dat is dus niet zo goed.

02:06:51

De heer Lo-A-Njoe: Dat is helder. De SP heeft blijkbaar geen vertrouwen in het college en de bestuurskracht als het gaat om het maken van afspraken. Jammer.

02:06:57

Voorzitter: Dan nog even de ChristenUnie. We gaan wel een beetje op tempo, mensen. We gaan een beetje ronddraaien langzamerhand. De ChristenUnie nog.

02:07:05

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. De heer Lo-A-Njoe geeft aan: "Wij zien het gevaar dat het een afkoop wordt." Dat gevaar benoemde ik net ook. Ik heb gevraagd om dat mee te nemen in het onderzoek. Wij stemmen voor de motie. Ik hoorde de heer Lo-A-Njoe zeggen: "Wij stemmen tegen", maar misschien kunnen we het op dezelfde manier doen.

02:07:30

De heer Lo-A-Njoe: Misschien, ik weet niet of dat een vraag om een schorsing is. Met ons valt altijd te praten. Wij zijn een redelijke, rationele partij. We maken op basis daarvan onze afwegingen. Het is wel vaker zo dat we dezelfde doelen hebben met sommige andere partijen, maar de weg ernaartoe kan verschillen. Ik ga afronden, voorzitter. Ik zie ook dat u dat op prijs stelt. Motie zeven, nee je hoeft niet naar thuisthuis vannacht. Ik snap de angst die de PvdA net uitsprak als het gaat om omzettingsvergunningen. Wij hebben ook lopen twifelen over deze motie, want wij willen niet kiezen tussen studenten en starters en jonge gezinnen. Beiden zijn op zoek naar woningen.

02:08:07

De heer Lo-A-Njoe: Wat ons helpt hierin en wat ons heeft geholpen, en daarom dienen we ook mede in, is dat het een feit is dat er ontzettend veel studentenkamers zijn verdwenen. Wat deze motie vraagt is om datgene wat verdwenen is te herstellen met een maximum. Er zit een duidelijke begrenzing in het verzoek van het aantal omzettingsvergunningen. Uiteraard gaan er geen kamers komen in straten waar die vijftien procent al wordt gehaald. Er zit een grens op, zodat we weer op het oude niveau zitten. Dat is heel redelijk richting studenten en het is ook heel redelijk richting anderen, omdat het niet een onnodig groot aantal woningen wegneemt voor starters en jonge gezinnen. Wij denken dat het heel gebalanceerd is, en daarom dienen we deze motie mede in.

02:08:51

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog nieuwe inzichten, voor zover niet blijkt uit de tekst van de motie, die nog aan de orde moeten komen? Ik kijk even rond. De SP.

02:09:02

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik hou het heel kort. Het moge duidelijk zijn dat wij een groot voorstander zijn van het vereffeningsfonds, zoals ik net liet merken, omdat we dan iets aan middelen hebben om op dit soort plekken waar wij de grond niet in bezit hebben toch ervoor te zorgen dat we meer sociale huur voor elkaar krijgen. Meer regie naar handhaving op de Verhuurderswet, dat is natuurlijk ook iets wat wij ondersteunen. Ik liet het net in een interruptie al weten, maar beleid wat we eindelijk na zoveel jaren hebben weten te veranderen en waar ook mijn fractie, mijn partij, een drijvende kracht achter is geweest, op basis van gesprekken en acties die wij in wijken hebben gevoerd, gaan we hier natuurlijk niet terugdraaien per motie.

02:09:51

De heer Brandenburg: Je jaagt studenten rechtstreeks in de handen van mensen die hen uitbuiten. Je zorgt ervoor dat woningen in wijken waar nu gezinnen kunnen wonen verdwijnen en voor mensen die daar leuke bedragen winst op kunnen maken, te grabbel gegooid worden. Om nog maar te zwijgen wat dit zou doen met een toch al overspannen woningmarkt in onze stad. Het kon bijna niet slechter, voorzitter, deze motie van Student en Stad en anderen.

02:10:18

Voorzitter: Daar heeft Student en Stad nog een suggestie voor. Gaat uw gang, meneer Swets.

02:10:22

De heer Swets: Dank u wel, voorzitter. Ik vroeg me af wat de SP zou zeggen tegen die 2.600 studenten die nu geen kamer kunnen vinden, die niet kunnen wachten op nieuwbouw. Ik heb zelf nog nooit gehoord van studenten die geen woning kunnen vinden: "Oh, wat fijn dat we geen vervelende huurbaas hebben." Hoe ziet de SP dat?

02:10:41

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik heb met veel studenten in de afgelopen vijftien jaar acties gevoerd tegen vervelende huurbazen. Ik heb er een stuk meer gehoord die zeggen: "Ik heb wel een vervelende huurbaas", dan die zeggen: "Ik heb er geen." Dat daargelaten, u heeft ook gezien dat wij heel veel in alle plannen willen bijwonen. Ja, er is een tekort op de woningmarkt in Groningen. Dat geldt ook voor studenten, maar dat geldt zo ongeveer voor iedereen die in onze stad wil wonen. Dan vind ik dat we al veel proberen te doen voor studenten. Het onttrekken van woningen in wijken om daar weer studentenkamers van te maken is echt een belachelijk plan.

02:11:17

Voorzitter: Dan gaan we naar de Stadspartij.

02:11:18

Mevrouw Sloot: Voor de woordvoeringen, ja. Voorzitter, het vereffeningsfonds, we hebben het er in de voorbereiding al over gehad. Ik heb hier ook al veel over gehoord. Ondanks dat de intenties van dit voorstel goed en ook te begrijpen zijn, blijft mijn fractie het een zeer fragiel voorstel vinden. Tenzij je juridische dwang en drang zou kunnen toepassen, maar wij zetten voorlopig onze vraagtekens bij de haalbaarheid daarvan. Dit is namelijk in het verleden bij andere gemeenten ook wel gebleken. Dit is niet de eerste gemeente die dit verzint. In tegenvallende tijden kunnen bouwers het bouwen van sociale woningen gewoon

afkopen. Dat wordt een te makkelijke keuze als duurdere bouw en dus hogere huur wel een optie is.

02:12:03

Mevrouw Sloot: Als je het heel eerlijk zou willen toepassen zouden zelfs wij straks, als gemeente met een eigen bouwbedrijf, onder het bouwen kunnen uitkomen als wij onszelf gaan lopen afkopen. Dat zou kunnen. Gelijke monniken, gelijke kappen. We weten dat de gemeente Groningen zelf niet bepaald uitblinkt in het behalen van een doelstelling, als het gaat om 30 procent sociaal bouwen. Nu al niet. Daarbij is het na - ik noem maar wat - tien jaar of zo voor een nieuwe andere gemeenteraad die dan het budgetrecht heeft niet moeilijk om in tijden van financiële problemen dit potje of dit fonds voor ander gebruik in te zetten. Ook dit is in het verleden al voorgekomen. Het makkelijk schuiven met potjes is immers in elke gemeente aan de orde van de dag.

02:12:52

Mevrouw Sloot: Al met al denkt de Stadspartij dus niet dat dit een gegarandeerde oplossing is voor het probleem of om de doelstelling te behalen om meer sociaal te kunnen bouwen. Als het om gemeenschapsgeld gaat, wil de Stadspartij juist wel garanties. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen. De motie van Student en Stad en anderen over de omzettingsvergunning zullen wij natuurlijk steunen. Waarom? Heel kort, omdat wij het goedvinden als het gaat om de enorme vraag naar kamerbewoning en het tekort van de 800, waar u zojuist een aantal verhalen over heeft gehoord. De rest van het verhaal wat D66 hierover had, daar sluiten we ons volledig bij aan. Ten aanzien van de motie over de regie op betaalbare huur wachten we de reactie van het college af omdat we ergens het gevoel hebben dat het misschien een overbodige motie zou kunnen zijn. Die wachten we even af. Tot zover, voorzitter.

02:13:49

Voorzitter: Mag ik overgaan naar de preadviezen van het college? Dat is het geval. Dan kijk ik naar de wethouder.

02:14:00

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de indieners van de drie moties die we vandaag bespreken over dit onderwerp. Ik loop ze even langs voor preadvies. Motie twee gaat over pak regie op de Wet van de betaalbare huur. Ik denk dat de PvdA daar een terecht punt heeft. Het is voorzienbaar dat het meer capaciteit zou kunnen kosten. Wij gaan ook de wetgeving volgen. We hebben gezien dat er meer dan 1.300 reacties zijn geweest op de wet zoals die nu is. De wet zal verder worden uitgewerkt en op een gegeven moment worden vastgesteld. Wij gaan dat volgen en kijken welke impact het op ons zou kunnen hebben. We zullen ook een plan van aanpak opstellen. Ik zou willen voorstellen dat ik dat bij deze toezeg dat we dat gaan doen, en dat we dat te zijner tijd ook met de raad zullen delen.

02:14:48

De heer Van Niejenhuis: De derde motie gaat over het veelbesproken vereffeningsfonds waar de PvdA en een aantal andere partijen naar vragen. Er wordt gevraagd naar een onderzoek. Deze motie zou ik oordeel raad willen geven, omdat ik denk dat het goed is dat we als gemeente alle middelen in handen hebben die we in handen kunnen hebben om te sturen op de woningvoorraad die bij de woonwensen van de inwoners van deze stad past. Ik

zou daarbij twee opmerkingen willen maken. Iets wat veel gehoord is, ook vandaag weer, is dat het geen aflat zou moeten worden. Zo zou het echt niet moeten functioneren. Ik meen ook niet dat het de intentie is van de indieners van de motie. Dat is zeker iets wat wij zullen meenemen in het onderzoek.

02:15:28

De heer Van Niejenhuis: Ik zou ook de motie zo willen interpreteren dat we de ruimte krijgen om dit instrument in aanraking te brengen met andere instrumenten. We zien aan de kant van het Rijk ook veel ontwikkelingen op het gebied van beheersen van de woningvoorraad. Ik zou willen kijken of we tot een goede mix kunnen komen van instrumenten die we hiervoor inzetten. Dat zal zeker deel van het onderzoek zijn. Tot slot vraagt u om een reactie in het derde kwartaal. Het derde kwartaal is altijd heel kort, omdat die voor een groot deel in de zomervakantie valt. Als we daar het vierde kwartaal van zouden kunnen maken, dan is dat voor het college en de ambtelijk ondersteuning wat werkbaarder. Dank daarvoor.

02:16:07

De heer Van Niejenhuis: Dan de motie die bij de prachtige maidenspeech hoorde van Student en Stad. Ik begrijp de motie. Ik begrijp dat u hierom vraagt. We hebben dit debat natuurlijk regelmatig met elkaar gevoerd. Tegelijkertijd is mijn reactie ook steeds geweest namens het college dat we de afgelopen jaren ontzettend veel hebben bijgebouwd voor studenten. Een heel groot deel van onze bouwproductie van de afgelopen jaren is heel specifiek gericht geweest op studenten. Ik denk dat er geen stad in Nederland is die dat evenaart. Misschien niet eens in aantallen, maar zeker niet in percentage wat voor studenten is gebouwd.

02:16:39

De heer Van Niejenhuis: Ik begrijp ook dat u specifiek vraagt naar de studentenkamer, dus waar studenten kunnen samenwonen. Tegelijkertijd weten wij ook dat studenten een wooncarrière hebben, vaak nog binnen de studentenhuysvesting, en dat er ook vraag is naar studio's. Als we dat afzetten tegen de bouwplannen die de gemeente heeft op Zernike onder andere, en tegen de woonbehoefte van starters en gezinnen, dan denken wij niet dat het goed is om nu meer omzetvergunningen toe te staan. Deze motie zullen wij dan ook ontraden.

02:17:08

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk naar de indieners van de motie onder twee. Wenst u die in stemming te brengen? Dat is het geval. De motie onder drie, moet die in stemming worden gebracht? Ja? De motie onder zeven motie, moet die in stemming worden gebracht? Ja, dan gaan we stemmen. Zijn er nog stemverklaringen over de motie onder twee?

02:17:35

De heer Tjepkema: Dat is de Wet betaalbaar wonen, neem ik aan. Sorry, ik heb ze even niet...

02:17:40

Voorzitter: Twee is pak regie op de Wet betaalbare huur.

02:17:42

De heer Tjepkema: Met de toezegging van de wethouder trekken we die graag in.

02:17:45

Voorzitter: Die trekt u in. Oké, dan maakt die geen onderdeel meer uit van de beraadslaging. Dan gaan we naar de motie onder drie, het vereffeningsfonds. Zijn daar nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Er zijn 42 stemmen uitgebracht, voor 30, tegen twaalf. De motie is aangenomen. Dan zijn we bij motie zeven. Zijn daar stemverklaringen? Dat is niet het geval. Ja, toch? De Partij voor het Noorden.

02:18:27

De heer Van der Laan: Kort, voorzitter. Wij zien absolute urgentie en de enorme problematiek als het gaat om het beperkte aantal studentenwoningen. Toch willen wij niet voor de motie stemmen om studentenwoningen in woonwijken te gaan creëren.

02:18:46

Voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. Ik sluit de stemming. Er zijn 42 stemmen uitgebracht, voor vijftien en tegen 27, dus verworpen.

Motie n.a.v. collegebrief Mogelijkheden zondagochtendopening bakkers

- M04: Stop het broodjesverkoopverbod

Voorzitter: Dan gaan we naar de motie over de zondagochtendopening voor bakkers. Ik begrijp best dat er reden is om daar breed voor te gaan zitten, maar ik wijs ook erop dat het veel aandacht heeft gehad en bovendien in de commissie is besproken. Ik wil niks platslaan, maar het is een beetje: je doet het of je doet het niet. Ik wil toch aandringen op beperkte woordvoering. Wie mag ik het woord geven van de indieners van de motie? D66.

02:19:49

De heer Rustebiel: Dank, voorzitter. Wij vinden het belangrijk dat bij een onderwerp waarvoor 3.600 handtekeningen zijn ingeleverd democratische besluitvorming plaatsvindt. Wij hebben gekozen om dat te doen op de politiek meest realistische optie, namelijk de uitzondering voor bakkers. We hadden graag meer gewild, maar dat lukt sowieso niet. Met uitzondering voor bakkers worden veel zorgen die in de commissie zijn geuit door de coalitie voorkomen. Daarmee gaan namelijk niet allerlei supermarkten en dergelijke open. Dat gebeurt in de steden die genoemd zijn in de motie ook niet. We komen daarmee ook tegemoet aan het belang dat de hele raad, maar vooral ook de coalitie, zegt te hechten aan lokale ondernemers.

02:20:29

De heer Rustebiel: Mocht de coalitie hier toch tegenstemmen, dan komt het toch door de keuze om zich te verbinden aan de ChristenUnie, denk ik. Een progressieve gemeenteraad, 80 procent progressieve partijen. Slechts één partij denkt er mogelijk anders over. Het is een keuze die menig GroenLinks of PvdA-achterban lid niet kan begrijpen. Tot slot, voorzitter, wil ik graag samen met de hele oppositie in de toekomst een wat breder debat over alles wat met ondernemers te maken heeft. We hobbelen een beetje van incident naar incident, met alles wat er speelt rond ondernemers. Dat verdient een breder debat. We hebben vragen gesteld en die gaan we tegen die tijd bespreken met de voltallige gemeenteraad. Hier zullen we eerst over moeten stemmen. Dank u.

02:21:11

Voorzitter: Ik kijk even naar de andere indieners, of u in aanvulling op de heer Rustebiel nog nieuwe dingen heeft. Anders blijven we ronddraaien. De VVD.

02:21:19

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u, voorzitter, en ik heb u goed gehoord. Naast dat ik me aansluit bij de woorden van de fractie van D66, zou ik graag in herinnering willen brengen dat wij zeggen een ondernemers- en een mkb-lievende gemeente te zijn. Ik breng in herinnering de opmerking die de eigenaar van Broodje van Eigen Deeg heeft gedaan: "Als u ons niet toestaat om op zondag open te gaan, is dat het einde van onze winkel." Dank u wel, voorzitter.

02:21:46

Voorzitter: Andere van de indieners nog? Student en Stad.

02:21:52

Mevrouw Goodijk: Dank u wel, voorzitter. Heel kort. Als raad en college hebben wij nu de mogelijkheid om iets te betekenen voor onze lokale ondernemers, voor de inwoners die hebben laten zien waar ze achter staan, en voor de ambachten die mijn fractie wil koesteren. Volgens mij is het helder waarvoor we staan.

02:22:10

Voorzitter: De Stadspartij.

02:22:11

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik kan mij aansluiten bij de vorige sprekers. Op deze manier kunnen wij een aantal ondernemers mooi compenseren voor de parkeerkosten.

02:22:20

Voorzitter: De andere van de indieners? De Partij voor het Noorden.

02:22:23

De heer Van der Laan: Voorzitter, als progressieve partij en als ondernemersvriendelijke partij kunnen wij niet anders dan deze motie indienen.

02:22:32

Voorzitter: Dat waren de indieners. Zijn er nog andere reacties? De SP.

02:22:38

De heer Brandenburg: Voorzitter, dit gaat niet om ondernemers, dit gaat om een ondernemer. Zoals u heeft kunnen lezen, heeft het college bakkers gebeld. Er is er één die open wil, en dat is deze. Ten tweede wilde ik D66 corrigeren. Er is niet één partij in deze gemeenteraad die hiertegen is, er is nog een partij in deze gemeenteraad en dat is de SP, die vindt dat we die hele zondagsopening überhaupt zouden moeten terugdraaien. Alles weer dicht op zondag, veel beter voor het midden- en kleinbedrijf.

02:23:10

Voorzitter: De Partij van de Arbeid.

02:23:12

De heer Tjepkema: Het wil me bijna aansluiten bij de SP, maar dat doen we toch niet. We zijn in ieder geval wel tegen deze motie. We hebben er uitgebreid over gedebatteerd. We gaan

voor het algemeen belang, dat betekent geen verdere 24 uurseconomie, geen concurrentie tussen bakkers die er helemaal niet op zitten te wachten en geen glijdende schaal richting andere sectoren. We stemmen tegen.

02:23:31

Voorzitter: De Partij voor de Dieren.

02:23:33

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. We hebben dit debat al uitvoerig gevoerd in de commissie, dus ik vind het jammer dat deze motie wordt ingediend. De Partij voor de Dieren wil eigenlijk veel meer doen voor ondernemers. Niet een oplossing dat je 24/7 moet doorwerken om de hoge huur en de energiekosten te moeten betalen. We moeten kijken naar wat de achterliggende problemen zijn waardoor kleine ambacht verdwijnt. Daarin hebben we de commissie ook een oproep gedaan, en Student en Stad heeft daar gezegd: "Daar moeten we een breder debat over voeren." D66 zegt dat nu ook. Het lijkt mij beter om te kijken: wat kunnen we in het algemeen doen om de positie van kleine ondernemers te verbeteren?

02:24:15

Voorzitter: Dank. GroenLinks.

02:24:19

De heer Van de Vendel: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit mij helemaal aan bij de woorden van de Partij voor de Dieren. Ik denk dat we het gesprek moeten aangaan om te kijken hoe we de kleine ondernemer kunnen steunen. We stemmen op dit moment tegen deze motie, ook gezien alle discussie die hier al in de commissie aan gegeven is.

02:24:40

Voorzitter: De ChristenUnie.

02:24:42

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Wij hechten aan een balans tussen economie en samenleving. We hechten daarmee ook aan de zondagsrust en het niet opleggen van druk aan andere ondernemers. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

02:25:00

Voorzitter: Ik kijk even of er behoefte is aan de zijde van het college voor een preadvies, of dat het na de commissiebehandeling helder is.

02:25:09

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, ik wilde even aangeven dat er volgende week een beeldvormende sessie is en de week daarna een meningsvormende sessie over het retailbeleid en alle instrumenten die erin zitten, naar wens van de raad, dus dat komt eraan. Even een reactie op D66. Als het gaat over de motie. We hebben het open neergelegd bij de raad, dus dan laten we deze discussie bij de raad en is het oordeel aan de raad.

02:25:35

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we gaan stemmen. Kunnen we stemmen, of moet iemand een stemverklaring afleggen? Dat is niet het geval. Nee, het is door u allemaal zorgvuldig besproken in de commissie. Ik wil niemand tekortdoen, maar er is veel over gesproken. We

gaan over tot stemming. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Er zijn 42 stemmen uitgebracht, voor 17 en tegen 25. De motie is verworpen.

Moties n.a.v. collegebrief Evaluatie deelscooters 2022

- *M08: Hybride parkeren deelscooters*
- *M11: (Naar) een gemeentelijk deelvoertuigenbedrijf*

Voorzitter: Dat brengt ons naar het een-na-laatste blokje, de evaluatie van deelscooters. Er is een tweetal moties op ingediend, onder acht en onder elf. Wie van de indieners mag ik het woord geven? Student en Stad.

02:26:34

Mevrouw De Groot: Dank u wel. Gemeente Groningen omarmt deelvervoer, en zo ook de deelscooter, in ieder geval nog voor de komende tijd. We zien genoeg potentie in deze elektrische stalen rossen, maar we zijn ook niet blind voor kinderziektes en voor problemen die ontstaan. Zo ook parkeren, wat in sommige gevallen zorgt voor overlast. Hier willen we ook iets mee doen. Omdat het deelvervoer staat of valt met het aantal gebruikers, moeten we voorzichtig te werk gaan en oppassen dat we deze gebruiker niet verliezen. Mijn partij ziet het als een reëel gevaar dat als we de komende vergunningsperiode in één keer overgaan van het free floatingsysteem wat we nu hebben op het hub-systeem, we deze gebruiker inderdaad verliezen.

02:27:28

Mevrouw De Groot: We vragen ons hierbij ook af of het in de praktijk goed te regelen is om aan de ene kant een dekkend netwerk van voldoende hubs te realiseren, waarbij je maximaal 200 meter hoeft te lopen voor zo'n voertuig, maar dit tegelijkertijd geen hinder veroorzaakt voor degenen die zo'n hub voor zijn of haar deur heeft. We roepen daarom met deze motie op om het free floatingsysteem en het hub-systeem te combineren en hierbij ook te reageren op de vraag die er is naar hubs. Mocht er in de raad geen meerderheid zijn hiervoor dit voorstel, dan wil ik de wethouder vragen of hij in ieder geval wil wachten met het inrichten van alle hubs totdat we de resultaten van de online enquête hebben, of wij deze resultaten dan ook kunnen inzien. Er is gisteren op de socials van de gemeente een vragenlijst omtrent hubs en OV-hubs uitgezet.

02:28:27

Mevrouw De Groot: Dan wat betreft de andere motie van de SP over de deelscooters, zijn wij geen voorstander een gemeentelijk deelscooterbedrijf en eigenlijk ook niet naar onderzoek hiernaar. Als we voor elke afzonderlijke dienst en alle afzonderlijke voertuigen een apart bedrijf willen opzetten, dan zijn we bezig tot de dag dat Pasen op Pinksteren valt. Dat vind ik erg lang duren, en daar hebben we ook de mensen niet voor. Daarnaast vind ik het erg jammer dat we deze motie vandaag pas om elf uur in de e-mailbox ontvingen, dus heel veel langer heb ik niet erover kunnen nadenken. Dank u wel.

02:29:01

Voorzitter: Misschien gaat de indiener van de motie u even helpen. De SP.

02:29:07

De heer De Waard: Excuses dat die zo laat is gekomen, laat ik daarmee beginnen. Ik wil beginnen met de motie over het parkeren van de deelscooters. Het lijkt de SP beter dat er

een eenduidig beleid is over dat parkeren. Het moet duidelijk zijn waar je die deelscooter het beste kwijt kan. Zo gaan we ook de overlast het beste tegen. Als we er genoeg inrichten is er altijd wel eentje in de buurt, mocht je die willen gebruiken. Dan de motie over het deelbedrijf. Het kan natuurlijk ook veel breder gaan dan alleen deelscooters. Daar hebben we eerst een sessie over gehad, dus daar beginnen we mee.

02:29:47

De heer De Waard: Het deelvervoer is iets nieuws, en het is zich volop aan het ontwikkelen. Het is daarom goed dat we de volgende vergunningsperiode een goed beeld en een goede discussie kunnen hebben over de mogelijkheden, ook om het al dan niet in eigen beheer te nemen. Dan zouden we namelijk meer zeggenschap hebben over kosten, opbrengsten en uitvoering. Dat willen we met deze motie graag onderzoeken. Mocht u nog erg twijfelen over deze motie, het is mijn eerste waaraan ik heb meegeschreven. Allicht gunt u mij een goede afloop.

02:30:18

Voorzitter: De Stadspartij heeft nog een vraag aan u.

02:30:20

De heer Sijbolts: Voorzitter, vast een winstwaarschuwing voor de heer De Waard. Die afloop gaan wij u, vermoed ik, niet gunnen. Wij zijn wel benieuwd waar het voor de SP ophoudt. Dat vragen wij ons als fractie wel erg af. Waar ligt de grens? Gaan we straks de kermis in eigen beheer doen? De post, attracties? Moeten we straks alles zelf doen? Wanneer houdt het op?

02:30:44

De heer De Waard: We hoeven niet alles zelf te doen. Wij als SP zijn een best een redelijke partij, zo ken ik ons. Hoe wij het zien is dat de deelscooter een aanvulling kan zijn op openbaar vervoer. We zien ook dat de deelscooter bijvoorbeeld steeds meer ritten van het openbaar vervoer overneemt. Het is wat ons betreft logisch dat het ook onderdeel wordt van openbaar vervoer, en dus ook een publieke dienst wordt. Het is prima bijvoorbeeld als het OV-bureau dat zou gaan doen. Daar staan wij helemaal open voor. Als iets openbaar vervoer is, dan moet dat uiteindelijk in publieke handen zijn wat de SP betreft.

02:31:23

Voorzitter: U heeft nog een vraag van Student en Stad.

02:31:27

Mevrouw De Groot: U zegt net: "We hadden het hier net over deelscooters, dus dan ga ik nu een motie indienen om hier een bedrijf over op te starten. Als we het de volgende keer over de fietsen hebben, gaan we dan een fietsenbedrijf opstarten en dan voor elk onderdeel een apart bedrijf? We hebben natuurlijk uw initiatiefvoorstel voorbij zien komen over OV. Dat is mooi, heel groot en breed. Waarom dan nu zo'n kleine niche?"

02:31:53

De heer De Waard: Zoals ik net ook al zei, kunnen we dat ook breder zien. De deelscooters kunnen ook onderdeel worden van een gemeentelijk, dan wel provinciaal, dan wel op wat voor manier dan ook publiek openbaarvervoerbedrijf. Dat is helemaal prima. Waar het om

gaat is dat we daar na de komende vergunningsperiode een goede discussie over kunnen hebben. Dat hebben we nu niet kunnen doen, en daar is deze motie voor.

02:32:21

Voorzitter: Dank u zeer. Ik wil verder met moties. Ik ga naar de PVV. Wilt u daar nog woordvoering?

02:32:29

De heer Ram: Ik had nog één vraag aan de SP, als dat mag. Dank u wel voor het woord, voorzitter. Een vraag aan de SP. De SP wil het helemaal in collectieve handen. U bent er ook bewust van dat het grote financiële gat bij het OV-bureau mede wordt veroorzaakt door het feit dat er deelscooters zijn. Met andere woorden, u gaat nog een groter gat op OV creëren. Waarom bent u daarmee bezig?

02:33:13

De heer De Waard: Dat zijn we juist niet aan het doen. Als we de deelscooter onderdeel maken van het openbaar vervoer, dan zorgen we dat het gat niet ontstaat. Als dat één geheel is, dan lossen we dat juist op. Dat is een antwoord.

02:33:26

Voorzitter: Ik kijk even of er nog andere woordmeldingen zijn waarbij er nieuwe inzichten worden gedeeld. GroenLinks.

02:33:33

De heer Leemhuis: In ieder geval het nieuwe inzicht van wat het finale oordeel van mijn fractie is over deze twee moties. We hebben een goed debat gehad over deelscooters waarbij mijn fractie het opvallend vond dat soms de nadelen van deelscooters een beetje wegzakten. Mijn fractie is voorstander van het doorgaan met het experiment van deelscooters. Daar hebben we de discussie over gehad. Mijn fractie wijst voor de motie over een onderzoek naar een mogelijk gemeentelijk deelvoertuigenbedrijf op het volgende: aan de ene kant is de winstwaarschuwing. De kans dat het gaat lukken is misschien niet heel groot, maar wij willen over een paar jaar die keuze kunnen maken.

02:34:16

De heer Leemhuis: Vergeet niet, toen we eerder zeiden over een onderwerp: "Laten we onderzoeken of het misschien in gemeentelijke handen uit kan." Toen was er ook grote twijfel of dat zou werken. Inmiddels hebben we een besluit genomen om laadpalen in gemeentelijk beheer of in gemeentelijke regie te gaan nemen. We weten nu nog niet hoe straks misschien een koe een haas vangt. Daarom staat mijn fractie onder deze motie.

02:34:44

De heer Leemhuis: De motie over hybride parkeren deelscooters, mijn fractie ziet er op dit moment meer in om gelijke monniken, gelijke kappen te geven. Er zijn nog steeds nadelen aan het parkeren van deelscooters. Wel wachten we even af waar het college mee komt. Het college moet nog zijn finale besluit nemen, maar om dat nu al vast te leggen en omdat we nadelen zien aan het in free floating houden, ook in andere wijken dan alleen rondom het centrum, zal mijn fractie die motie niet steunen.

02:35:16

Voorzitter: Zijn er nog anderen? De VVD.

02:35:18

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De VVD sluit zich aan bij Student en Stad ten aanzien van de motie over het hybride parkeren van deelscooters. We gaan de overlast tegenhouden, het wordt gebruiksvriendelijk. Jammer dat we de motie van de SP zo laat kregen, maar we kwamen snel tot een oordeel. Soms denk je: staat het er echt? Maar helaas, het staat er echt. Wat een motie. Ik zeg het via u, voorzitter. Doe toch normaal. Dit is geen taak van de overheid. Laat dit aan de markt over. Ook een onderzoek is niet gratis, net zoals de overheid het echt niet altijd beter en goedkoper kan dan de markt.

02:35:51

Voorzitter: De ChristenUnie.

02:35:53

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Wij zullen tegen de motie hybride parkeren zijn, omdat wij vinden dat juist die hubs, dat de deelscooters geclusterd geparkeerd staan, dat het zorgt voor ordelijkheid. Daar zijn we voor, dus daarom willen we niet hybride. De motie over een gemeentelijk deelvoertuigenbedrijf, als we kijken naar het in eigen beheer uitvoeren van allerlei taken, dan ligt voor ons de grens bij de basisbehoefte. Wat ons betreft valt de deelscooter daar niet onder, dus wij zullen tegen de motie stemmen.

02:36:28

Voorzitter: De PvdA.

02:36:30

Mevrouw Pestman: Voor wat betreft motie acht, hybride parkeren, leven wij mee met Student en Stad. Daar waren we tijdens de commissievergadering ook duidelijk over. Aangezien er een onderzoek gaande is spreken wij ons op dit moment liever niet uit. We wachten de resultaten van het onderzoek af. Wij hadden liever gehad dat Student en Stad deze motie ook niet op dit moment had ingediend. Voor wat betreft motie elf: die motie steunen we, maar wel met de aantekening dat wij eerst het onderzoek afwachten en dat voor ons niet bij voorbaat vaststaat dat je daarna dus iets in eigen beheer neemt. Maar een onderzoek is oké. Dank u.

02:37:11

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

02:37:12

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Tijdens de meningsvormende vergadering over de evaluatie van de deelscooters vorige maand heb ik namens mijn fractie aangegeven dat wij de deelscooters graag nog even zien rijden in onze gemeente, mits er verbetering plaatsvindt op een aantal pijnpunten. De parkeerproblematiek is daar de voornaamste van. Het free floatingprincipe voor bepaalde wijken had eerst onze voorkeur, tot we via technische vragen van de wethouder vernamen dat het aantal hubs waarop gemikt wordt, ongeveer gelijk is aan het aantal hubs van de elektrische deelfietsen.

02:37:40

De heer Pechler: Dan hebben we het voor een wijk als de Oosterpark, om een voorbeeld te noemen, over meer dan 30 hubs. Dat is flink meer dan een handjevol. Dat lijkt ons vooralsnog voldoende, behalve als het onderzoek dat gaande is echt hele andere dingen laat

zien. Binnen 200 meter van je huis zal er dan een afmeldplek voor een deelscooters zijn te vinden. Daarom zullen wij motie acht niet steunen en motie elf wel, want die dienen we mede in. Dank u wel.

02:38:03

Voorzitter: Dank u zeer. Nee, ik doe geen interrupties meer. Ik wil nu wat tempo erin. De Partij voor het Noorden.

02:38:11

De heer Van der Laan: Wederom kort, voorzitter. Het free floating en de scooters, daar twijfelen we toch wat over. We laten het oordeel aan het college. Dan het zelf gaan onderhouden en faciliteren van scooters. Dat vinden we echt een stap te ver. Dan zou je ook de discussie kunnen voeren over swapfietsen, om die in eigen beheer als gemeente te doen. Dat moeten we allemaal niet willen. We zijn blij dat er ondernemers zijn die überhaupt zo'n project aandurven. Wij zien daar alleen verliezen en geen enkele winst, laat staan als we dat als gemeente gaan doen, voorzitter.

02:38:53

Voorzitter: We hebben ook de dienstauto's gehad en ik begrijp uit non-verbaal dat rode vouwfietsen voor de SP volstrekt bespreekbaar zijn. Bovendien heb je een kleinere dingen om op te ruimen. Mag ik overgaan tot preadvies van de kant van het college? D66 nog.

02:39:12

De heer Rustebiel: Het personeelstekort, de gemeentefinanciën, de grote hoeveelheid taken die de gemeente van de Rijksoverheid heeft gekregen. De bestuurbaarheid van de gemeente staat op het spel. Hoe haal je het dan als coalitie die daar verantwoordelijk voor is in je hoofd om steeds meer taken naar de gemeente toe te trekken? Laten wij alsjeblieft blij zijn als wij op een fatsoenlijke manier de kerntaken kunnen uitvoeren. Natuurlijk moet er op sommige punten meer regie komen, maar het kan prima via een concessiemodel. De stappen die deze coalitie zet richting steeds meer dingen zelf doen vinden wij echt onverantwoord, en ook wat gevaarlijk. Daar komt nog bij, puur praktisch, dat als zo'n deelscooterbusiness op termijn helemaal niet interessanter meer is, dan zit je ook nog met een overbodig organisatieonderdeel terwijl je eigenlijk al genoeg andere en betere dingen te doen hebt. Deze kant moeten we niet op met elkaar.

02:39:58

De heer Leemhuis: Voorzitter, van de orde. Op het moment dat iemand je beticht van gevaarlijk gedrag, dan is een interruptie mogen plaatsen op zich wel op zijn plaats.

02:40:07

Voorzitter: Dat klopt, maar we gaan nu naar het preadvies. De wethouder.

02:40:14

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Motie acht, hybride parkeren deelscooters. Het hoofdverhaal is dat free floating, dat willen we niet. U zegt een beetje in uw constatering dat het in sommige gevallen leidt tot overlast. Als het gaat over de overlast, dat is ook door één van de partijen hier aangemeld, dan gaat het over dat free floating. U noemt het hub, en ik zal er straks nog iets over zeggen. Eigenlijk bedoelt u de plek waarop je kunt afmelden, om dat te groeperen. Dat is eigenlijk wat we willen, omdat daarmee de overlast echt in de grip

gehouden kan worden. Die afmeldzone, hub is een net iets groter begrip, daar willen we er echt wel honderden van maken. Bij de fietsen is dat de orde 600.

02:41:06

De heer Broeksma: Scooters kun je niet in de binnenstad afmelden, dus daar zit het probleem sowieso niet, maar enkele honderden plekken zouden kunnen. Ook op de plekken waar het kan, waar de stoep breed is of een straathoek waar een geschikte plek is. We zoeken honderden van die plekken om te kunnen afmelden. Zijn er klachten of zijn er verzoeken vanuit de inwoners, dan kijken we daarnaar. Dan wordt de plek opgeheven of verplaatst, of er wordt een plek toegevoegd. Dat kan snel. Dat is ook onze werkwijze zoals we bij deelfietsen doen.

02:41:39

De heer Broeksma: Als het gaat over hubs, dat is een woord dat wij reserveren voor de enquête die we nu doen. Dat is een hub waar deelfietsen, deelscooters, deelbakfietsen en/of deelauto's, de hele bups bij elkaar staat bij een winkelcentrum, supermarkt, enzovoort, zodat je een plek hebt waar deelmobiliteit geconcentreerd is. Daar doen we een onderzoek naar. U wordt uitgenodigd om de vragen te beantwoorden en uw beeld te geven. Daar komen we op terug bij het uitvoeringsprogramma hubs, en dat komt binnenkort op enige tijd. Na afloop van het onderzoek komt dat bij u. We ontraden de motie omdat we de overlast van free floating willen tegengaan.

02:42:21

De heer Broeksma: Motie elf. De titel van de motie geeft al een gewenste uitkomst van het onderzoek, maar een onderzoek kunnen we altijd doen. Onderzoek naar de verschillende modellen, waarbij we de deelscooters of de deelmobiliteit kunnen beheersen, in de grip kunnen krijgen, hoe we de regie kunnen hebben als gemeente. Het is onze gemeente en wij moeten kunnen bepalen wat hier gebeurt. Die passende vorm kunnen we zoeken. Daar werd gerefereerd door één van de partijen dat we het met de laadpalen ook gedaan hebben. We hebben vier modellen onderzocht. We hebben gekozen voor een model dat ons het beste lijkt en ons het beste brengt bij de doelen die we als gemeente hebben.

02:43:10

De heer Broeksma: Een passende vorm uitzoeken hoe we als gemeente grip kunnen hebben en houden op deelmobiliteit, deelscooters, deelauto's, alles, deelbakfietsen, dat kan. Het woord winst zie ik ook in uw overweging. Daar geef ik u een winstwaarschuwing. Het is geen licentie om geld te drukken, dat gaat het niet zijn. Go Sharing is onlangs failliet gegaan en heeft zich teruggetrokken in een aantal steden. Dat lijkt ons geen goed teken dat er megawinsten te verwachten zijn. Een onderzoek kunnen we doen, dus we wachten het oordeel van de raad af over deze motie. Tot zover, voorzitter.

02:43:45

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk even of de motie onder acht door de indieners in stemming moet worden gebracht, of dat woordvoering voldoende is vanuit het college. Wenst u de motie onder acht in stemming te brengen? Ja, dan doen we dat. De motie onder elf, wenst u die in stemming gebracht te hebben? Ja. Goed, dan gaan we eerst naar de stemverklaring onder motie acht, en dan geef ik ook even ruimte aan de heer Leemhuis voor zijn hartenkreet die hij net even moest inhouden van mij, maar die hij toch kwijt wil. Doe maar.

02:44:27

De heer Leemhuis: Het is geen hartenkreet, het was een interruptie. Het zijn grote woorden als een partij het doen van een onderzoek als gevaarlijk beticht of betitelt. Ik wilde vragen aan de heer Rustebiel of hij dat een klein beetje kan terugnemen en het binnen proporties kan brengen.

02:44:46

Voorzitter: De heer Rustebiel.

02:44:47

De heer Rustebiel: Ik voelde mij een beetje opgejaagd door de spreektijd en de voorzitter die we hadden. Er valt veel context te zeggen bij het woord gevaarlijk. Ik vind de risico's groot, en volgens mij is dat helder weergegeven.

02:44:58

De heer Leemhuis: Maar een onderzoek is niet gevaarlijk, toch? Als u zelf al zegt dat het waarschijnlijk toch niet gaat gebeuren, als indiener van de motie. Dat stemt mij zeer gerust.

02:45:15

Voorzitter: Zijn er nog stemverklaringen over de motie onder acht? Niet het geval, dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Er zijn 42 stemmen, dat klopt. Zestien voor en 26 tegen. De motie is verworpen. De motie onder elf, het deervoertuigenbedrijf. Zijn daar nog stemverklaringen? Ja, de Partij voor het Noorden.

02:45:58

De heer Van der Laan: Wij zullen tegenstemmen, voorzitter. De vergelijking laadpalen en scooters is toch een hele andere. Bij laadpalen hebben we het over infrastructuur, en bij scooters hebben we het over mobielen. Ik vind het een rare motie vreemd die veel te laat is ingediend en veel meer ruimte voor discussie zou moeten krijgen. Wij vinden het onvoldoende, voorzitter.

02:46:18

Voorzitter: Anderen nog? Ja, het CDA.

02:46:21

Mevrouw Armut: Voorzitter, ik kan me in grote mate aansluiten bij wat hierover gezegd is door partijen die gaan tegenstemmen. Aanvullend, een onderzoek kost natuurlijk ook geld en wij zien het nut daarvan niet in. Wij stemmen tegen.

02:46:33

Voorzitter: Nog andere stemverklaringen? De PVV.

02:46:39

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn sowieso tegen de vergunningen van de deelscooters, daarom zullen we tegen beide moties stemmen. Dank u wel, voorzitter.

02:46:48

Voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Er zijn 42 stemmen uitgebracht. Voor 22 en tegen 20.

Motie n.a.v. collegebrief Toekomst sportcentrum en recreatiegebied Karding

- *M09: Een ijsbaan voor en door de regio*

Voorzitter: Daarmee is de motie aanvaard. Dan zijn we bij de laatste motie, en dat gaat over het sportcentrum. Wie wenst het woord over deze motie? D66.

02:47:32

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. We hebben hier uitgebreid over gesproken. Ik zal er hier kort over spreken. We hebben in de motie ecologische en financiële argumenten. Daarnaast ook, dat vind ik nu het belangrijkste, argumenten die gaan over de noordelijke wijken. Wat we vragen aan raad en college is om over de eigen schaduw heen te stappen en niet uit te gaan van de eigen sportvoorkeuren en romantische gevoelens bij hoe het vroeger was. We vragen om minder solistisch te werk te gaan en waar mogelijk slim samen te werken met de regio. Deze ijsbaan draagt per gebruiker, zowel in bouw als in de jaarlijkse exploitatie, de duurste sportaccommodatie te worden op de vitaliteitscampus. Als we dat doen, dan kiezen we in de praktijk helemaal niet met volle overtuiging voor de noordelijke wijken, als het gaat om de financiële keuzes en het geld zetten op de vitalisering van de noordelijke wijken.

02:48:18

De heer Lo-A-Njoe: Progressief en eigentijds sportbeleid vraagt om een optimaal en eerlijk gebruik van alle beschikbare kennis van vandaag. Die kennis leert ons dat jongeren andere sport- en beweegkeuzes maken dan jongeren in de vorige eeuw. Helaas, zoals we hebben gezien deze week, maken ze ook de keuze om massaal niet meer te sporten. Die kennis leert ons dat traditionele sportsettings keer op keer niet erin slagen om deze groep in beweging te zetten. Het leert ons ook dat vooral mensen met lagere inkomens en een praktische opleiding moeite hebben om voldoende in beweging te komen. We vinden dan ook dat we de keuzes om bewoners in de noordelijke wijken in beweging te krijgen maximaal moeten afstemmen op wat hun behoeften zijn.

02:48:56

De heer Lo-A-Njoe: Daarnaast, zoals gezegd, zijn er ook financiële redenen en die geven ruimte aan andere keuzes op Karding. Voor de helderheid, we willen heel graag een ijsbaan maar doe dat dan op een slimme manier, financieel en ecologisch gezien. Ga de samenwerking aan. Daar vragen we om. Ga serieus op onderzoek uit en kom terug met een plan zodat de raad een echte, afgewogen keuze kan maken. Kies daarmee voor het in beweging krijgen van de noordelijke wijken. Dank u wel.

02:49:23

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er van de indieners nog toevoegingen? Ik kijk eerst naar de Partij voor het Noorden. Gaat uw gang.

02:49:31

Mevrouw Bernabela: Bedankt, voorzitter. Wij dienen dit ook mede in omdat wij meer zien in ruimte voor een ander soort activiteiten. Er wordt onder andere gesproken over de skills garden zoals die bij Veendam en bij Almere is. Dat zien wij veel meer als een aansluitende activiteit, ook voor de omliggende bewoners. Een mooie samenwerking met andere partijen kan tot een mooiere ijsbaan leiden op een andere plek.

02:50:01

Voorzitter: De VVD.

02:50:03

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De VVD wil benadrukken dat de samenwerking met Drenthe ervoor kan zorgen dat het economisch rendabeler wordt om een ijsbaan ergens anders neer te zetten. Dit is belangrijk, want we moeten als gemeente verstandig met onze portemonnee omgaan. Dank u wel.

02:50:25

Voorzitter: Student en Stad.

02:50:25

Mevrouw Goodijk: Dank u wel. Dit college heeft mooie en grootse plannen voor de toekomst van Kardinge. Echter, aangezien de provincie Drenthe ook plannen heeft om een kunstijsbaan te realiseren, lijkt het ons verstandig om serieus na te denken over een gezamenlijke regionale kunstijsbaan voordat we er twee gaan bouwen, nog geen 50 kilometer bij elkaar verwijderd. Nog belangrijker, kunstijsbanen vreten ontzettend veel stroom. Ook al probeer je een ijsbaan zo energieneutraal mogelijk te maken, één ijsbaan is altijd energiezuiniger en dus beter voor het klimaat dan twee. Natuurlijk willen wij sporten stimuleren, maar we kennen allemaal de IPCC-rapporten. Juist op deze momenten is het belangrijk om kritisch te kijken naar welke effecten onze beleidskeuzes hebben op het klimaat en de ecologie. Daarom vragen wij om een serieuze verkenning voor een samenwerking op dit gebied. Tot zover.

02:51:15

Voorzitter: De Stadspartij.

02:51:16

De heer Sijbolts: Dank u, voorzitter. Wij waren vorige week enigszins verbaasd dat dit voorstel toen pas op tafel kwam, want we hebben als raad al vaker gesproken over Kardinge. Wat voor ons ook wel een punt is, is dat de verschillende ijsverenigingen eigenlijk al een paar jaar wachten op een nieuwe accommodatie. Wij zijn bang, en dat horen we straks graag van de wethouder, dat dit tot vertragingen zou kunnen leiden. Plus, wij vinden bewegen heel belangrijk. Op zich zijn er argumenten waarom je meer ruimte zou willen creëren voor sporten in de openbare ruimte bij Kardinge.

02:51:42

De heer Sijbolts: Aan de andere kant, als we nu dit onderzoek gaan doen betekent het dat we met verschillende provincies om tafel moeten, met verschillende gemeenten. Dat zal alleen maar vertragend werken, denken wij. Dat horen wij graag ook van de wethouder. Het lijkt ons wel vervelend voor mensen, bijvoorbeeld uit Zuid-Drenthe, dat zij dan misschien verder moeten reizen. Je zou kunnen zeggen dat ze naar Zwolle moeten. Dat zien wij niet zo zitten.

02:52:09

Voorzitter: Het CDA.

02:52:11

De heer De Haan: Voorzitter, de angst van de heer Sijbolts over vertraging deelt het CDA.

Daarnaast blijft wat het CDA betreft de ijsbaan in Kardinge en krijgen we ook een ijsbaan in Zuid-Drenthe. Een ijsbaan heeft gemiddeld een voedingsgebied van 30 tot 40 kilometer. Daar zou je prima aan de ijsbaan... Zowel op Kardinge, een mooie bereikbare plek met het OV, met de auto en met de fiets. Daarnaast heb ik de heer Lo-A-Njoe horen spreken over de ecologische voetafdruk. De vergelijking die ik in de motie lees, bijvoorbeeld over Thialf, die gaat mank. Als je kijkt naar nieuwe ijsbanen die tegenwoordig gebouwd worden, dan kan dat allemaal een stuk energiezuiniger. Kortom, wat het CDA betreft het liefst twee ijsbanen, zowel in Drenthe wat totaal andere ijsbaan gaat worden als de ijsbaan in Kardinge. Het wordt echt een ondernemer die in Zuid-Drenthe probeert een ijsbaan te bouwen. Daar is nog een haalbaarheidsonderzoek naar. Wat het CDA betreft twee ijsbanen, zowel in Kardinge als in Zuid-Drenthe.

02:53:07

Voorzitter: D66.

02:53:08

De heer Lo-A-Njoe: Voorzitter, dank u wel. Ik hoorde het CDA zeggen: "Het kan allemaal veel duurzamer", maar Thialf is één van de meest duurzame ijsbanen. Dat wil zeggen, als de zonnepanelen het doen. Als alle 5.000 zonnepanelen het doen, dan dekt dat 25 procent van de energievraag van die duurzame ijsbaan. Ik ben benieuwd op welke ijsbaan de heer De Haan doelt als het gaat om energiezuinigheid, want die ijsbaan ken ik niet.

02:53:36

De heer De Haan: Die ijsbaan gaat u leren kennen, die komt in Kardinge. Flauw, maar daarnaast zie je vele voorbeelden. Kijk naar Leeuwarden. Het kan echt wel een stuk anders. In Thialf is het natuurlijk niet echt een succes wat dat betreft. Juist door de combinatie op Kardinge met het zwembad ernaast kunnen we daar een hele mooie samenwerking laten verlopen. Wat het CDA betreft blijft de ijsbaan bij Kardinge.

02:54:02

Voorzitter: Akkoord. De ChristenUnie.

02:54:06

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Kardinge heeft natuurlijk niet alleen een functie voor de Noordelijke wijken, maar voor de hele gemeente en voor de hele regio. Voor de rest kunnen we ons aansluiten bij de woordvoering van de heer Sijbolts over de stappen die we al hebben genomen om hier te komen. We hebben een aantal keren met elkaar gesproken hierover en over mogelijke vertraging die dit kan opleveren als we het verder gaan onderzoeken. Wij zijn dus ook tegen deze motie.

02:54:37

Voorzitter: U heeft er al een paar keer erover gesproken, het is in de commissie ook aan de orde geweest. Ik kijk even of de Partij voor de Dieren nog een woordmelding heeft, of dat we naar het preadvies kunnen.

02:54:54

De heer Hekkema: Voorzitter, eigenlijk nog één kort punt om aan te stippen. De heer Rebergen heeft het net mooi verwoord, maar ik zou toch nog willen aangeven bij het college om in de verdere uitwerking van de plannen de rust en de natuur op Kardinge te

beschermen en verder te verstevigen. Het is voor onze fractie best een belangrijk punt om daar verder goed naar te blijven kijken en kritisch op te blijven hoe die ijsbaan straks kan worden ingepast op Kardinge, en hoe dat zich verhoudt tot onze ambities die wij hebben op het gebied van het versterken van de natuur en het versterken van de biodiversiteit. Dank, voorzitter.

02:55:30

Voorzitter: Dank u zeer. Zullen wij na alles wat er al gezegd is naar het preadvies gaan? Dat kan kort, denk ik. De wethouder.

02:55:40

Mevrouw Jongman: Dank u wel, voorzitter. Het college werd opgeroepen om slim te werken. Ik wil aangeven dat het college altijd slim probeert te werken en haar uiterste best ervoor heeft gedaan. We zijn in dit dossier niet over één nacht ijs gegaa. In een aantal stappen zijn we de vorige raadsperiode gekomen tot het bidboek. We hebben ook een scenariostudie gedaan. We hebben dat helemaal met u doorlopen, al die stappen. We hebben ook voortgeborduurd op uw oorspronkelijke gedachte, dat u als raad heeft aangegeven: zwemmen en schaatsen zijn basisvoorzieningen voor Kardinge.

02:56:16

Mevrouw Jongman: We hebben daar echt geprobeerd om de komende periode in die vervanging, puur van zwemmen en schaatsen, ook tot slimme combinaties te komen van een heel aantal functies op het gebied van bewegen, sporten, opleiden, zorg, welzijn, wonen, werken, natuur. Inderdaad richting de Partij voor de Dieren, de natuurfuncties die daar zitten en die waarde die het heeft voor het gebied, ook vanuit de dieren geredeneerd, zullen we zeker de komende periode meenemen. Dat bidboek hebben we eerder genomen als vertrekpunt voor het verder uitwerken van de gebiedsvisie. Dat hebben we ook eerder aan u gepresenteerd. Dan klopt het dat als we deze motie zouden aannemen, dat het inderdaad vertraging gaat betekenen voor de komende periode. Daarom is het advies ook ontraden.

02:57:07

Mevrouw Jongman: Ik zal het iets met redenen om omkleed aangegeven, namelijk: er is geen alternatieve plek binnen onze gemeentegrenzen voor een dergelijke voorziening zoals we nu op Kardinge zouden kunnen gaan bouwen. Overleg met andere overheden gaat veel tijd kosten, en om daar dan weer een plek te zoeken gaat ook weer veel tijd kosten. Eerder heb ik ook in de commissie aangegeven, ook namens uw partij, ik kijk even naar de heer Lo-A-Njoe van D66, hebben we gevraagd: "Kunt u ook bijdragen aan de voorziening die wij in Groningen willen realiseren?" We hebben ook voorzichtig onze ogen naar Drenthe toegekeerd. Ook dat was niet heel erg warmhartig of openhartig. Kortom, wij zouden de vraag altijd nogmaals kunnen stellen, maar het is helemaal geen gelopen koers dat Drenthe wil meebetalen als een schaatsvoorziening hier gerealiseerd gaat worden.

02:57:59

Mevrouw Jongman: Kortom, best veel argumenten om deze motie te ontraden. Daar komt bij dat we juist de wisseling van energiestromen binnen het zwemmen en het schaatsen juist kan helpen om die duurzame manier van inrichten beter mogelijk te maken als we beide elementen daar huisvesten. Uiteraard gaan we goed kijken hoe die ecologische footprint zo

klein mogelijk gemaakt kan worden bij het realiseren ervan. Ik heb negentien argumenten op een rij. De urban sports, daar vraagt u ook naar. Daar vraagt u regelmatig naar. We waren er samen bij toen we de agenda gingen opzetten. Die gaan we ook bij het cadeau presenteren. Uiteraard gaan we heel erg naar de omliggende wijken kijken hoe we hen in sporten en bewegen kunnen betrekken. Even misschien als feit alvast: sport en bewegen is ook een skills garden aan het realiseren op de parkeerplaats voor het gebouw. We gaan met de community helemaal een agenda presenteren. Kortom, daarin ook volle vaart vooruit. Kortom, ontraden.

02:59:07

Voorzitter: Dank u zeer. U heeft vier argumenten gehoord om de motie te ontraden. Er zijn er nog vijftien, begrijp ik van de wethouder. Dat doen we allemaal niet meer. Ik kijk even naar de indieners, of u de motie desalniettemin toch in stemming wenst te brengen. Ja?

02:59:26

De heer Lo-A-Njoe: Dat doen we met overtuiging, voorzitter.

02:59:27

Voorzitter: Zijn er stemverklaringen over de motie? Nee. U heeft zelf een stemverklaring?

02:59:34

De heer Lo-A-Njoe: Ja, ik kan ook een stemverklaring doen. Toch, voorzitter?

02:59:43

Voorzitter: Doe maar.

02:59:44

De heer Lo-A-Njoe: Dit is het moment om te laten zien dat je echt voor de noordelijke wijken kiest. Als je gaat kijken waar we straks ons geld op zetten en hoe dat verdeeld is... Deze ijsbaan gaat een hele hoop geld kosten. Als je kiest voor de noordelijke wijken, dan ben je in ieder geval zo fatsoenlijk naar de noordelijke wijken om op onderzoek uit te gaan. We maken hier een keuze voor minstens 30 jaar. Ik vind het ook wat vervelend, voorzitter, dat de tijd hier een rol begint te spelen in het kunnen doen van interrupties. Ik weet dat we in het Presidium afspraken hebben gemaakt met betrekking tot het eten, maar het eten is wat mij betreft niet belangrijker dan de vitaliteit en het bewegen van de mensen in de noordelijke wijken. Dank u wel.

03:00:23

Voorzitter: Dat kan ik mij voorstellen. We maken niet voor niets afspraken, dat is één. In de tweede plaats is het onderwerp al in de commissie aan de orde geweest en besproken. Op een gegeven moment kun je ook zeggen: "Oké..." Bovendien ben ik heel royaal geweest met uw spreektijd. U zit één minuut en 30 seconden in de min. U bent een heel klein beetje de laatste om mij... Oké, klaar. Zijn er nog stemverklaringen of zullen we gaan stemmen?

03:00:49

Mevrouw Jongman: Voorzitter.

03:00:50

Voorzitter: Ja.

03:00:50

Mevrouw Jongman: Ik hecht er toch even aan om te reageren op het statement wat gemaakt wordt. Het feit dat bewoners in de noordelijke wijken ons zeer aan het hart gaan, betekent dat we ook inzetten op veel programma's, breed opleiden, zorg, kinderopvang. Ik kan het helemaal opnoemen. Dat betekent ook dat een deel van de noordelijke stadsbewoners wel degelijk gebruik maakt van deze voorziening, zowel het zwemmen als het schaatsen. Dat werd ook bevestigd door één van de collega-raadsleden die er regelmatig met zijn kinderen is. Dat betekent dat er wat mij betreft een foute tegenstelling wordt gecreëerd tussen het realiseren van de schaatsvoorziening daar en het daarin niet een voorziening treffen voor de noordelijke stadsbewoners. Integendeel, daar zetten we vol op in.

03:01:32

Voorzitter: Zijn er nog andere stemverklaringen? Ja, de VVD.

03:01:38

De heer Heiner: Dank, voorzitter. We moeten verstandig met ons geld omgaan. We stemmen wel voor een deelscooterbedrijf oprichten als gemeente en daar een onderzoek voor doen. Dan moeten we hier toch ook onderzoek naar kunnen doen? Dit kan ons op lange termijn ontzettend veel geld schelen.

03:01:51

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor dat we de motie in stemming gaan brengen. Ik open de stemming. Dan zijn er 42 stemmen uitgebracht, voor dertien en tegen 29. Dat betekent dat de motie is verworpen.

8. Afscheid van SP raadslid Jimmy Dijk

Voorzitter: Dat brengt ons naar het allerlaatste punt van deze vergadering. Daarvoor ga ik even staan. Ik heet inmiddels nog een ander kamerlid welkom. Julian, ook voor jou welkom. We moeten helaas afscheid nemen van Jimmy, nadat we eerder al van Julian afscheid hebben genomen en nog een paar leden. Maar nu dus van Jimmy. Een ander kopstuk uit de raad, we hebben er maar 45. Gelukkig zijn we ook weer aangevuld, dus we hebben er weer 45, maar we moesten toch weer afscheid nemen van jou. We zijn ook heel trots op de weg die jij nu kiest.

03:03:52

Voorzitter: Je hebt langer warmgelopen in de gemeenteraad van Groningen dan Julian die enkele maanden geleden al naar de Kamer ging. Dat betekent dat jullie nu in ieder geval samen het initiatiefvoorstel kunnen maken voor het in vaste dienst nemen van de schoonmakers in de Tweede Kamer. Jimmy, wij hebben je hier twaalfenhalf jaar als raadslid mogen hebben. In die jaren heb je veel gedaan voor de inwoners van Groningen. Het was een andere tijd toen jij in 2010 in de raad begon. Het was de tijd van de regiotram, de tijd van één minuut-interventies die ook toen altijd al veel langer duurden, net zoals we nu in deze vergadering hebben gezien. We spraken af half zes, half zeven. Het wordt nog een hele toer om tot dan die tijd te kunnen rekken, maar dat is toch weer gelukt.

03:04:55

Voorzitter: Het was ook de tijd van het actualiteitendebat. We hadden bovendien ook

commissies, en Eelco Eikenaar was toen raadslid. Met het houden van je maidenspeech was je snel. Je gaf meteen een visitekaartje af. Je zocht de confrontatie met de Partij van de Arbeid. Dat was toen een coalitiegenoot, maar dat deed er verder allemaal niet toe, want bij die ene confrontatie is het niet gebleven. Na 2014, toen jouw partij in de oppositie terecht kwam, ging je pas echt los. Je was inmiddels een jaar fractievoorzitter. Stevig oppositie voeren ben ik als SP'er wel gewend, vertelde je zelf ook nadat onlangs jouw overstap naar de Tweede Kamer bekend werd.

03:05:45

Voorzitter: Soms ging het ook heel hard tegen hard. Voorbeelden daarvan zijn de debatten met Wieke Paulusma over de zorg, met Carine Bloemhoff over sociaal beleid, en natuurlijk met Ton van Kesteren over van alles en nog wat. Vooral over het marxistisch, socialistisch, leninistisch, complex, enzovoort. Wij zaten erbij. We hebben er ongelooflijk van genoten. Ook zagen we vaak letterlijk jouw uitgestoken hand om samen met andere fracties ongelijkheid in de gemeente aan te willen pakken, juist te doen voor de inwoners in onze stad die het minder hebben getroffen. Oppositie voeren, daar was je echt een kei in. Je wilde graag ook weer de coalitie in. In 2018 was je er dichtbij, maar het ging niet helemaal. Er werd toen gezegd: "Die taal van Jimmy, en die toon van Jimmy."

03:06:52

Voorzitter: Jouw oppositietaal en toon was misschien een heel klein beetje te pittig geweest. De informateur had twijfels over: hoe ga je collegiaal met elkaar om in een nieuw college? Het ging jou altijd om duidelijke taal, er niet omheen draaien. Het was je opgevallen dat andere partijen daar soms moeite mee hebben. Eigenlijk meer hun probleem, zei jij, maar uiteindelijk ook daarmee ons probleem. Het probleem bestaat niet meer. Vorig jaar heb je jouw partij de coalitie in geloodst en een akkoord getekend waarin heel duidelijk iets terug te lezen is van de pleidooien die je in de afgelopen jaren hebt gehouden, over publieke regie nemen bijvoorbeeld.

03:07:42

Voorzitter: Je zegt dat je het meest wordt geïnspireerd door momenten als huurders, thuiszorgwerkers, schoonmakers en jongeren die tegenover de corporatiedirecteur, wethouder, schoonmaakbaas en huisjesmelkers staan. Dat hebben we gezien. Daar was je vaak ongelofelijk betrokken bij. Onlangs nog, toen hier inwoners stonden met klachten over hun huurhuis. Het waren niet altijd makkelijke momenten, maar soms zijn ze nodig voor verandering en verbetering. Jij bent er goed in om mensen die zich niet snel roeren, de gemeente niet bellen, laat staan een raadslid opzoeken, toch een stem te geven. Om mensen bij elkaar te brengen, om voor zichzelf, hun burens en wijk en dorpsgenoten op te komen. Dat verdient alle bewondering.

03:08:37

Voorzitter: In dat kader noem ik ook graag de schimmelwoningen. Een onderwerp waarmee we je nog lang zullen blijven associëren. Inwoners waren er klaar mee en jij was er voor hen. Betere en betaalbare woningen hebben steeds jouw aandacht gehad, net als bijvoorbeeld de gevolgen van de gaswinning voor inwoners. Ook studenten hebben je warme aandacht. Ik noem het maar even. Onverlet alle terechte superlatieven die op jou van toepassing zijn, mogen we ook rustig constateren dat je soms uit de bocht vloog in je betogen. Achteraf

realiseer je je dat ook wel eens, was je ook niet te beroerd om gas terug te nemen. Soms zelfs te excuseren, al dan niet na een klein appje van mij. Een week later was er weer een bocht.

03:09:32

Voorzitter: Je kan kritiek geven, Jimmy, maar je nam altijd verantwoordelijkheid. Je betrokkenheid bij het reilen en zeilen van de raad als geheel was groot. Zo was je, om maar wat te noemen, lid van de werkgeverscommissie, actief lid van de begeleidingscommissie aardbevingen, bedenker van de dorpsgesprekken, en plaatsvervangend voorzitter van een aantal commissies in de goede oude tijd dat er nog commissies waren. In de raad stapte je in de voetsporen van Peter Verschuren. Dat is een grote naam in jouw partij, en natuurlijk ook Rosita. In Den Haag stap je als zorgwoordvoerder op de schouders van andere grote namen binnen de SP. Je bent gewaarschuwd.

03:10:22

Voorzitter: Je volgt iemand op die tussentijds is gestopt omdat het Kamerwerk zo intensief is dat het zo hard ingrijpt op het privé- en gezinsleven. Jij en Mechteld hebben het daar ongetwijfeld over gehad. Mechteld met wie jij nog samen in de fractie hebt gezeten en die het werk kent, jullie zullen elkaar erdoorheen moeten slepen de komende tijd. Zij is met het raadswerk gestopt in het besef dat je ook buiten de raad veel voor inwoners kunt betekenen. Dat doet ze ook. Jij gaat naar Den Haag om je daar in te zetten voor de samenleving, ook voor de Groningse samenleving. De Groningers zijn sowieso niet van je af, heb je beloofd. Geen haar op je hoofd die eraan denkt om uit Groningen weg te gaan, en daar zijn we heel blij mee.

03:11:19

Voorzitter: Je kijkt nu al uit naar de volgende bewonersactie in Vinkhuizen, Paddepoel of noem maar op. De deuren langsgaan, met inwoners praten, dat vind jij het mooiste wat er is. Jimmy, ik rond af. We houden gelukkig contact met elkaar. Is het niet hier in Groningen, dan is het in Den Haag. Ik wil je ongelooflijk veel dank betuigen voor je inzet voor onze inwoners, je heel veel succes wensen. Heel veel werkplezier in Den Haag. Je hebt daar fantastische collega's. Julian is hier, Wieke is er, maar er zijn er nog veel meer. We zien je graag af en toe hier terug. Pas goed op jezelf. Dank je wel.

03:12:31

De heer Sijbolts: Ik denk dat iemand even de keuken moet bellen dat we wat later zijn, maar we beginnen met een leuk filmpje.

03:13:04

Video: Ik zal altijd in de gemeenteraad van Groningen blijven. Nou, dat denk ik niet. Altijd is lang, hè. Zo bedoelde ik dat niet. Ik blijf in de gemeenteraad van Groningen zitten.

03:13:04

De heer Sijbolts: Daar staan we dan. Jimmy, mijn bedoeling was dat jij ooit, als we beiden grijs, wijs en oud zijn, van mij afscheid zou nemen. Maar de [onhoorbaar 03:16:35] is aan de ventilator. Jimmy, jij vertrekt na twaalfenhalf jaar als gemeenteraadslid, en dat vindt deze oudgediende toch wel erg spijtig. Opnieuw een bak aan ervaring die verdwijnt. Wat ik minder zal missen, is jouw zuurpruimerij over de nieuwe werkwijze van de raad, maar dat

geheel terzijde. Laten we eens teruggaan naar het bewuste jaar in 2010 toen Jimmy Peter Verschuren opvolgde als raadslid. Hij zag er toen ongeveer zo uit. Nu kunt u zien dat ook de politiek, of de SP-politiek, grijs maakt. Meneer Brandenburg, u bent alvast gewaarschuwd.

03:14:24

De heer Sijbolts: Toen Jimmy in 2010 raadslid werd, bestond de SP-fractie uit vier raadsleden. Vooral een fractie van vrijbuiters die veel tijd in de kroeg doorbrachten en daar snode plannen bedachten. Allemaal vrijgezel, rokend en rijbewijsloos. Jimmy werkte in de kroeg. Logischerwijs kwam er een periode dat ze op zaterdagavond en nacht fractieoverleg in de kroeg hadden en op maandag op het stadhuis uitbrakten. Tot, en terecht, ongenoegen van hun fractiemedewerker want die was er op zaterdagavond en nacht helemaal niet bij geweest.

03:15:01

De heer Sijbolts: Inmiddels hebben Eelco, Ria en Jimmy een relatie, een rijbewijs en zijn ze gestopt met roken, behalve Rosita. Jimmy is lekker burgerlijk geworden, woont samen in een koophuis en heeft een kat. Jullie hebben samen talloze pizza's, burrito's en pastagerechten gegeten tijdens de voorbereidingen voor commissievergaderingen. Zeker toen Jimmy fractievoorzitter werd, want men wilde dat hij wist hoe de begroting in elkaar steekt. Rosita gaf jou stoomcursussen. Vooral bij de voorbereiding van de stukken binnen de Commissie Werk en Inkomen ging Jimmy er vaak met zevenmijlslaarzen doorheen. Dat was erg wennen, want Rosita wilde altijd alle ins en outs weten.

03:15:46

De heer Sijbolts: Jimmy belde zelden met een ambtenaar met technische vragen. Tot hij een paar maanden geleden een oud-nestor om naam en telefoonnummer van een ambtenaar vroeg. Ze dacht: zou hij het nu eindelijk leren? Dat hoeft niet meer. Jaren investeren voor noppes want hij gaat naar de Tweede Kamer, en Kamerleden hebben zelden contact met ambtenaren. Jimmy, ondanks de tijd die jij moest steken in het voorbereiden op het ambt van het raadslid, vond jij in je drukke agenda altijd tijd om een partijgenoot van het ziekenhuis naar huis te brengen of voor een zieke partijgenoot te koken. Dat tekent Jimmy. Altijd bereid om te luisteren en te helpen, of het nu ging om bijvoorbeeld betaalbare huisvesting of wijkvernieuwing, schimmelwoningen of zorg.

03:16:32

De heer Sijbolts: Het is deze compassie, inzet en gedrevenheid die Jimmy altijd laat zien. Dat is voor een chaoot qua agenda, die vaak dubbele afspraken maakt of te laat komt, een groot compliment waard. Met Jimmy in de oppositie was het soms lastig eieren eten. Iedereen deed water bij de wijn toen er een tegenbegroting gemaakt werd. Iedereen. Nee, één fractievoorzitter bleef dapper weerstand bieden tegen een poging van de oppositie om de coalitie te beheersen. Aan het eind van dit overleg kregen Jimmy altijd zijn zin. Wat dat betreft zou deze coalitie weleens blij kunnen zijn.

03:17:10

De heer Sijbolts: Aan de andere kant werden er binnen de oppositie vaak opzetjes met Jimmy gemaakt voor een debat. Hij was er goed in om een rode lijn aan te brengen, en we weten natuurlijk dat Jimmy een goede tegenhanger was van links tegen rechts en dan even een portie [onhoorbaar 03:17:29] voor de bühne deed. Dan hebben we natuurlijk ook de

gespeelde verontwaardiging van Jimmy die we heel erg gaan missen. Dat ziet er ongeveer zo uit. Jimmy dacht altijd dat hij maar tien minuten spreektijd kreeg en de rest veel langer.

03:17:49

De heer Sijbolts: In tegenstelling tot sommige supporters weten we van Jimmy dat hij een goede wedstrijdbehandeling heeft. Gezellig voor de vergadering, gezellig erna, en dan tijdens de vergadering gingen de armen over elkaar. Een verharde blik en dan spuwde hij socialistisch vuur over de neoliberale wereld. Jimmy heeft zich altijd met hart en ziel ingezet voor de inwoners die te maken hadden met leven in zwaar beschimmelde woningen. Een terechte bezorgdheid omdat het ook om gezondheid van inwoners gaat. Dat deed hij met al zijn ziel en zaligheid. Toch één klein nadeel daaraan: men is op straat Jimmy ook wel Jimmy Schimmel gaan noemen. Het voordeel is dat iedereen weet hoe jij gevochten hebt. Als je ouder bent, zie je er ongeveer zo uit.

03:18:42

De heer Sijbolts: Jimmy liet zich al snel na de benoeming als kersvers Kamerlid zien, zoals hier in Zutphen. Hier zien we Jimmy actievoeren over de zorgen die er zijn over de plannen van Gelre Ziekenhuizen om de vestiging in Zutphen uit te kleden. Jimmy zet zich er samen met Julian voor in. Jimmy wil dat de minister gaat investeren in ziekenhuiszorg, in plaats van het centraliseren en het afbreken van voorzieningen in de regio. En terecht. We mogen er als Groninger gemeenteraad overigens trots op zijn dat er nu steeds meer voormalige Groninger raadsleden in de Tweede Kamer zitten.

03:19:22

De heer Sijbolts: Jimmy, als het aan jou lag zaten we nu nog steeds op de begane grond te vergaderen. Een duurzaam stadhuis was je niet op tegen, maar een nieuwe raadzaal op zolder vond je complete onzin. Zet er zes stoelen bij en we redden ons wel. Dat was jouw oplossing voor de vergroting van de raad van 39 naar 45 raadsleden. Je bent er goed om in idealisme te combineren met een zeker pragmatisme. Niet alleen de raadzaal is veranderd, ook de manier waarop wij als raad ons werk doen. We krijgen de politieke woensdag met alle vergaderingen van dien. Als ambassadeur voor de vernieuwing van de werkwijze raad hadden we compleet niks aan jou. Ook dat had voor jou niet gehoeven, want wat is er mis met commissies?

03:20:11

De heer Sijbolts: Wat je ook niet meer wilde, Jimmy, is dat wij stil zouden staan op een dag en op een moment zoals nu en vandaag bij het tussentijdse vertrek van raadsleden. Dat hebben we wel overgenomen, waarmee we ook het werk van jouw nestor hebben uitgehold. Er zijn echter drie dingen waarom we daarvan afwijken. Voorzitter, drie dingen: één, jouw staat van dienst; twee, we gaan jouw socialistische vergezichten missen; en drie, misschien wel het meest belangrijke, je wilt dit helemaal niet. Hou het nog ongeveer anderhalf A4'tje vol.

03:20:43

De heer Sijbolts: Jimmy, je hebt laten zien dat je een echte volksvertegenwoordiger bent die opkomt voor de belangen van de mensen die het moeilijk hebben. Je hebt je ingezet voor wijkvernieuwing en mensen die niet volledig mee kunnen profiteren van de welvaart. In jouw ogen enkel en alleen allemaal veroorzaakt door het neoliberalisme. Daar heb je je altijd

sterk en duidelijk tegen uitgesproken. Dat Jimmy lef en humor heeft blijkt wel omdat hij een keer midden in zijn verhaal ergens het woord konijnenkeutel gebruikte. Jimmy snapt dan precies waar het over gaat. We verwachten dat je in Den Haag in de overtreffende trap van Groningen gaat, en er uitgekeken wordt naar wanneer jij voor het eerst in de parlementaire geschiedenis [onhoorbaar 03:21:38] is aan de ventilator gaat gebruiken.

03:21:40

De heer Sijbolts: Jimmy kon ook verbaasd zijn, en ook daar hebben wij een foto van. Hier was Jimmy vol verbazing over de in zijn ogen, en ik citeer "te cynisch over deze kansloze werkwijze-ellende." Deze foto had trouwens ook gepast wanneer zou blijken dat Jimmy stiekem een Vindicat-lid blijkt te zijn, of bij de expertmeeting wijkvernieuwing waar partijgenoot Ron Meijer vertelde dat juist de partnerships met commerciële werkgevers, bedrijven dus, en multinationals daarbij een cruciale succesfactor zijn. De verbazing was bij die bijeenkomst overigens niet alleen op jouw gezicht te lezen, maar ook op je opvolger Daan en op het gezicht van Rico. Onvergetelijk.

03:22:29

De heer Sijbolts: Jimmy, vandaag zit je hier als lid van de Tweede Kamer. Een grote eer en een grote verantwoordelijkheid. Je hebt hard gewerkt om hier te komen, en je hebt veel bereikt in Groningen als raadslid van onze gemeente. Een oud en nu huidige collega van jou, die ergens schuin achter op het bankje zit, vindt het hartstikke leuk en mooi dat Jimmy naar Den Haag is gekomen. Bovendien is er nu weer een andere rode Groninger bij, op wie ze hun pijlen kunnen richten en zeuren over de toon van het debat. Mocht Jimmy denken dat met het achterlaten van raad 050 het gezeur over is... Nee, dat heeft Jimmy mis. Dat doen ze in Den Haag in het kwadraat.

03:23:11

De heer Sijbolts: Dat je veel hebt bereikt, is ook ChatGPT opgevallen want die zegt het volgende over jou: "Bent u op zoek naar een gedreven en gepassioneerd politicus die zich inzet voor de belangen van de burgers? Dan is Jimmy de aangewezen persoon voor u. Met jarenlange ervaring als raadslid en fractievoorzitter heeft hij bewezen een betrokken en effectieve volksvertegenwoordiger te zijn. Zijn recalcitrante karakter en pragmatische aanpak zorgen voor een frisse wind in de politieke arena. Met zijn niet-aflatende inzet voor duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord beleid is hij een voorbeeld voor velen. Kortom, zoekt u een politicus die vooruitdenkt en zich keihard inzet voor de belangen van burgers? Kies dan voor jimmy." Aldus ChatGPT. Met de kanttekening dat wat je erin stopt eruit komt.

03:24:06

De heer Sijbolts: Jimmy, al jouw kennis en ervaring, die twaalfenhalf jaar die je in deze arena hebt opgedaan, heeft ervoor gezorgd dat jij verandering teweeg weet te brengen. Dat zegt iets over jouw vermogen om binnen het systeem te werken en een echte vooruitgang te boeken. Dat zal jou in de Tweede Kamer zeker verder helpen. Jouw opvolger heeft na twaalfenhalf jaar Jimmy grote schoenen te vullen, maar we weten dat Daan die verantwoordelijkheid op zich neemt en ook zeker aankan. Wij hopen, Jimmy, dat als je in de Tweede Kamer zit, je jezelf blijft, lekker recalcitrant en dat je sneakers gaat dragen.

03:24:47

De heer Sijbolts: Je staat nu voor een nieuwe uitdaging. In Den Haag is het spel anders, daar moet je nog harder knokken om gehoord te worden. Groningers weten daar alles van. Nog scherper zijn en meer geduld hebben om resultaten te boeken. Daarbij wensen we jou niet alleen als geweldige politicus, maar ook als geweldig mens die zijn leven heeft gewijd aan het strijden voor een socialer links en rechtvaardig Groningen veel succes. We hopen dat je het Noorden niet te veel mist. Als dat wel zo is, weet dan dat je altijd welkom bent om terug te komen. Vergeet niet, als het een keer misgaat kan je altijd nog zeggen: "[onhoorbaar 03:25:28] is aan de ventilator." Jimmy, het ga je goed. Toi-toi-toi.

03:26:57

De heer Dijk: Dank voor alle mooie woorden. Het is niet vaak dat ik me ongemakkelijk voel, maar van dit soort dingen word ik mega-ongemakkelijk. Ik hou er echt niet van als het over mij persoonlijk gaat. Dat heeft niks met jullie te maken, maar ik vind deze setting, het parlement, überhaupt al ongemakkelijk. Dan gaan mensen je ook nog allemaal veren in de reet steken en zo. Dat vind ik moeilijk. Ik heb een lijstje gemaakt van wat dingen die ik vind dat ik niet moet vergeten te zeggen. Ik wil de bodes bedanken, die enkele ambtenaar die ik af en toe heb gebeld. Het was wel een beetje aan gedekt, jongens. Ik heb best wel veel in het begin ambtenaren gebeld voor vragen. Dank daarvoor. De ondersteuning van de griffie, en toch ook wel de pers. Een belangrijke functie. Ik wil daar één ding over zeggen, waarom ik zeg: "Toch ook wel."

03:27:51

De heer Dijk: Het is een beetje gek om te beseffen, maar er is echt een moment geweest dat hier niemand zat. Niemand van Noord, niemand van Dagblad, niemand van Oog, niemand van de Gezinsbode. Het is de laatste jaren wel weer toegenomen, en ik vind het erg goed dat het gebeurt. Superveel dingen om te zeggen, maar ik ga er twee doen. Nog heel even, ik weet dat jullie allemaal honger hebben. Nog heel even twee kleine dingen. Ik weet dat jullie veel ook mijn betoog hebben aangehoord, maar ik wil het even hebben over onze overheid. Ik heb de afgelopen anderhalve week kamerdebatten gedaan. Dan wil ik u meegeven: ik schrik daar echt heel erg van. Het is 100 keer erger dan ik dacht. Serieus.

03:28:39

De heer Dijk: Ik weet dat er gelachen wordt, en er werd net ook gelachen. Ik vind het moeilijk om een heel vrolijk verhaal hierover te gaan houden. Het is echt erg. Die overheid is echt uitgekled en afgebroken. Die moet weer opgebouwd worden en die moet ook democratischer worden. Dat moet deze coalitie gaan doen. Ik denk het echt serieus. Als ik kijk in het coalitieprogramma, Amrut zei het net ook, ik ben er trots op. Ik zag net een voorstel van Hans voor een gemeentelijk scooterbedrijf. Dat klinkt als grappige dingen. Waarom ik het zeg is omdat als we dat vinden en we willen dat, dan moet dat echt goed gedaan worden. Wat ik afgelopen weken heb gezien, bijvoorbeeld bij debatten over long-COVID is dat mensen echt in de steek worden gelaten. Het antwoord is: we kunnen het niet.

03:29:29

De heer Dijk: Gisteren, ik weet niet waarom dat in vredesnaam in mijn portefeuille zit, maar de oorlogsgetroffenen van het Nederlands-Indische Gouvernement worden gewoon keihard in de steek gelaten. Het is wel onze overheid die dat doet. Ik maak me daar echt enorm

grote zorgen over. Ik had hier ook Groningen kunnen noemen, ik vergeet het bij wijze van spreken bijna. Het is wel echt een heel groot probleem als mensen, ook in deze gemeente, waarbij we volgens mij meer regie willen hebben, democratische regie... Of dat de overheid is, of dat het verenigingen moeten zijn waar mensen zeggenschap over hebben. We hebben een Rijksoverheid die naar mijn mening en naar meerdere hier er een puinhoop van maakt en de overheid zo afgebroken en uitgekleeft heeft dat het tientallen jaren gaat kosten om dat weer op te bouwen. Dat was het negatieve deel.

03:30:25

De heer Dijk: Dan nu waar mijn energie vandaan komt. Ik moet toch niet ontkennen dat ik nooit thuis ben en dat het iets te maken heeft met vrij veel energie die ik heb. Amrut zei net, volgens mij terecht, en de burgemeester ook. Wat dat betreft is het een beetje herhaling. Degenen die ik het meeste wil bedanken, en dat doet mij echt iets, zijn mensen in buurten en wijken, thuiszorgwerkers, schoonmakers, aardbevingsgedupeerden, heel veel andere actieleiders uit buurten en dorpen, mensen die het beste van hun leven willen maken en constant een overheid en politiek tegenover zich zien. Dat doet ontzettend zeer, omdat het mensen zijn die niet zoals ik, en ik denk eerlijk gezegd ook velen van jullie, want wij behoren tot de elite van deze samenleving, ook in positieve zin van het woord, dat je de kans hebt om het beter te maken, om dat te doen. Je weet de toegang tot de macht, tot de media, tot het geld. Niet iedereen, maar de meesten van ons hier aanwezig wel.

03:31:29

De heer Dijk: Waarom het zoveel doet, is omdat er te veel mensen zijn in onze samenleving die niet de vrijheid hebben van een onbezorgd leven. Dat is voor hen niet vanzelfsprekend. Ik ben dan apetrots op alle actieleiders die ik net noemde, die mij aan mijn mouw hebben getrokken. Vergis je niet, want volgens mij zeggen de burgemeester en Amrut terecht dat ik de buurten en wijken inging, maar ze trokken vaak mij aan de mouw. Het was hun signaal, hun hengel naar ons toe. Uiteindelijk hebben zij die wereld of hun eigen wijk verbeterd en verandert. Of dat nou gaat om schimmelwoningen, en dat je dan de bijnaam Jimmy Schimmel krijgt, ik ben er ondertussen trots op.

03:32:15

De heer Dijk: Die vorm van collectieve actie, die actieleiders en buurtbewoners zelf hebben opgezet, soms met een beetje hulp. Ik vind dat de meest ultieme vorm van democratie en emancipatie. Ik ga er alles aan doen om dat in Den Haag ook te doen. Ik zal jullie eerlijk toegeven, ik weet niet of me dat gaat lukken. Ik zal er alles aan doen om dat te proberen. Ik wil heel graag de actieleiders bedanken. Nog heel even, dan kunnen jullie allemaal eten. Ik wil heel graag de actieleiders bedanken. Het is een hele rits met namen, die ga ik niet allemaal opsommen. Ik wil mijn fractieleden heel graag bedanken, ook mijn oud-fractieleden. Rosita die hier natuurlijk op de publieke tribune zit. Eelco in die tijd ook, die ik heb mogen opvolgen.

03:33:00

De heer Dijk: Daar was wat twijfel over in die tijd, weet ik nog wel. Of dat allemaal goed ging, want ik werkte in een kroeg vijf dagen in de week. Mijn weekend bestond uit een maandagochtend. Dat klopt. Ik zal jullie ook vertellen, dan kreeg ik soms van onze toentertijd wethouder Jannie Visscher letterlijk achter de bar een collegestuk. "Wil je hier

even naar kijken?" Jullie weten dat wij als partij geen geheim maken van dat dualisme bij de dag dat het ingevoerd werd al niet werkte. Dan kreeg ik af en toe die brief en dan moest ik heel snel tussen het bedienen door even kijken wat erin stond en of we er ergens iets mee moesten. Die mensen wil ik heel graag bedanken.

03:33:41

De heer Dijk: Dan blijven er twee mensen over, en misschien is dat een beetje gek. Ik wil Daan heel erg bedanken. Ik wil ook een beetje sorry zeggen tegen Daan. Voor degene die dat niet weet, wij maakten vijftienjarenplannen, het werden er twaalfenhalf. Wij hadden ons lot aan elkaar verbonden en hij is op dezelfde tijd lid geworden als ik. Volgens mij is het ons gelukt de afgelopen jaren. Natuurlijk met alle fractiegenoten erbij, maar met name de afgelopen twee periodes is het ons wel gelukt om weer in de coalitie te komen. Ik dank trouwens ook andere partijen voor dit mooie coalitieakkoord. Ik zie daar inderdaad veel van onze plannen, ideeën en rode draden in terug.

03:34:28

De heer Dijk: Dan de laatste. Dat is natuurlijk Mechteld. Natuurlijk ga ik Mechteld bedanken. Ik ben er nooit. Als ik er ben vind ik het superleuk. Je weet dat ik weinig hobby's heb, maar ooit werkte ik in een kroeg en was ik gemeenteraadslid. Dan had ik maandagochtend vrij. Nu probeer ik dat iedere zondag, en dan moet je me soms een beetje delen met voetbal. Ook een hele rare domme hobby. Maar goed, het is nou eenmaal zo. Dat is altijd heel kort de laatste tijd. Dan ben ik ook nog supporter van twee clubs, dat maakt het natuurlijk helemaal niet handig. Ik heb mijn seizoenkaart al verlengd trouwens. Mechteld, toch nog één ding daarover. Het is wel heel fijn dat er iemand is die je daarin totaal begrijpt en die net, toen ze naast me zat en het ging over huisjesmelkers aanpakken, zegt: "Gaat het hier nog steeds over?"

03:35:30

De heer Dijk: Ik moet daar toch één ding over zeggen, want dat heb ik nooit zo publiekelijk openbare gedaan maar ik ga het toch doen. Alle maatregelen die zijn genomen om de huisjesmelkers in Groningen hard aan te pakken komen bij jou vandaan. Ik ben er apetrots op. Je weet hoe frustrerend politiek af en toe kan zijn. Mijn gevloek en getier thuis op weet ik veel wat was soms best heftig. Ik denk dat het de komende tijd nog iets heftiger gaat worden, maar volgens mij kunnen wij dat. Dank je wel daarvoor. Jullie allemaal bedankt, en eet smakelijk!

9. Sluiting

03:36:17

Voorzitter: Eet smakelijk allemaal.